

C/2025/3602

4.7.2025

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Rammebestemmelser for statsstøtteforanstaltninger til støtte for aftalen om ren industri (Rammebestemmelser for statsstøtte i forbindelse med aftalen om ren industri)

(C/2025/3602)

1. INDLEDNING

- (1) Den 26. februar 2025 vedtog Kommissionen meddelelsen »Aftalen om ren industri: En fælles køreplan for dekarbonisering og konkurrenceevne« (Aftalen om ren industri) ⁽¹⁾. Nærværende meddelelse ledsager aftalen om ren industri og beskriver, hvordan medlemsstaterne kan udforme statsstøtteforanstaltninger til støtte for deres målsætninger inden for rammerne af aftalen om ren industri.
- (2) Aftalen om ren industri indeholder foranstaltninger til at forbedre adgangen til betalbar energi, øge efterspørgslen efter og udbuddet af cleantech-produkter, fremme offentlige og private investeringer, styrke den cirkulære økonomi, udvikle internationale partnerskaber og sikre færdigheder og kvalitetsjob med henblik på social retfærdighed. Den udgør en storstilet vækststrategi for en konkurrencedygtig, robust og dekarboniseret industri i Unionen, idet den skaber muligheder for investorerne og bidrager til social samhørighed og lighed mellem alle regioner. Aftalen om ren energi er et løfte om at øge dekarboniseringen, genindustrialiseringen og innovationen på samme tid og på tværs af hele kontinentet, og samtidig styrke Europas modstandskraft. Den skaber en business case for den europæiske industri til at foretage omfattende klimaneutrale investeringer inden for energiintensive industrier og cleantech. Den fremhæver behovet for at mobilisere investeringer med henblik på at sikre tilstrækkelig produktionskapacitet i Unionen, skabe pionermarkeder inden for cleantech, reducere høje energipriser, skabe de rette betingelser, for at virksomhederne kan vokse, konkurrere og blive verdensførende, og afhjælpe de fordrejninger, der opstår som følge af udenlandske subsidier.

1.1. Behov for at fremme investeringer i Europa

- (3) Det vil kræve betydelige investeringer at opfylde ambitionerne i aftalen om ren energi. Der vil derfor skulle mobiliseres midler fra især private kilder, om nødvendigt ansporet af eller suppleret med offentlige midler.
- (4) Som beskrevet i aftalen om ren energi er der behov for investeringer til yderligere at fremskynde udrulningen af vedvarende energi, udbrede den industrielle dekarbonisering og sikre en tilstrækkelig produktionskapacitet inden for cleantech. I nærværende meddelelse fastsættes de kriterier, som Kommissionen vil anvende ved vurderingen af støtteforanstaltninger, som medlemsstaterne agter at gennemføre for at bidrage til disse målsætninger. Den giver medlemsstaterne en længere planlægningshorisont og skaber større investeringsforudsigelighed og -sikkerhed for virksomhederne uden at fordreje konkurrencen og samhandelen og opretholder samtidig samhørighedsmålene.
- (5) Behovet for at styrke den europæiske produktionskapacitet inden for nettonulteknologier og deres væsentlige komponenter anerkendes også i forordningen om nettonulindustri ⁽²⁾, der også indeholder bestemmelser til at afhjælpe visse hindringer for opskalering af produktionen i Europa. Medlemsstaterne opfordres til at intensivere relevante investeringer i cleantech-produktion ved at anerkende projekter som strategiske nettonulprojekter i overensstemmelse med betingelserne i forordningen om nettonulindustri. Skønt forordningen om nettonulindustri vil bidrage til at øge konkurrencen i sektoren for nettonulteknologi, tiltrække investeringer og forbedre markedsadgangen for cleantech i Europa, vil der for visse cleantech-investeringer formodentlig være behov for yderligere støtte for at sikre en øget kapacitet i Unionen, hvilket vil fremme omstillingen til nettonul og styrke Europas modstandskraft på området. Derfor fastsættes i denne meddelelse betingelserne for, hvornår der kan ydes yderligere offentlig støtte til projekter, som øger modstandskraftigheden, samtidig med at konkurrencen fordrøjes mindst muligt.

⁽¹⁾ COM(2025) 85 final.

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1735 af 13. juni 2024 om fastlæggelse af en ramme for foranstaltninger til styrkelse af Europas økosystem for fremstilling af nettonulteknologiprodukter (EUT L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj>).

- (6) Derudover kan medlemsstaterne med henblik på at støtte efterspørgselssiden og fremme udbredelsen af cleantech-produkter også indføre skatteincitament i form af fremrykkede afskrivninger, herunder straksafskrivning, ved erhvervelsen af cleantech-aktiver, som er nødvendige for omstillingen til en nettonuløkonomi. Foranstaltninger, der ikke er udformet på en måde, så de selektivt begunstiger en bestemt virksomhed eller sektor, og som de jure og de facto er tilgængelige for alle faktiske og potentielle aktører, betragtes som værende af generel karakter og udgør derfor ikke statsstøtte⁽³⁾. Dette gælder også produkter, der ikke er omfattet af denne meddelelse. Når incitamenterne til erhvervelse af cleantech-produkter er af selektiv karakter og derfor udgør statsstøtte, vil Kommissionen til gengæld anse støtten for at være forenelig med det indre marked på grundlag af betingelserne i denne meddelelse.
- (7) Det er særlig vigtigt at tiltrække private investeringer ved hjælp af finansielle instrumenter. Medlemsstaterne kan for eksempel investere sammen med private investorer på markedsvilkår⁽⁴⁾. Samtidig er visse grupper af private investorer – f.eks. pensionsfonde og forsikringsselskaber – stadig meget risikoaverse til trods for deres generelle investeringskapacitet. Derfor fastsættes i denne meddelelse også betingelser for, hvordan medlemsstaterne kan tiltrække sådanne private investorer yderligere gennem ordninger til at mindske investeringsrisikoen ved visse porteføljer. Sådanne ordninger skal sikre additionalitet, dvs. at de ved at mindske risikoen ved investeringen tiltrækker private investorer, som ellers ikke ville have investeret i samme type projekter. For at sikre, at støtten mest muligt kommer de relevante projekter til gode, bør ordningerne udformes således, at de begrænser støtten til investorerne til det nødvendige minimum. Medlemsstaterne kan også overveje at gennemføre disse ordninger ved at oprette et medlemsstatssegment under InvestEU-programmet. InvestEU-gennemførelsespartnere og deres private investorer kan medinvestere i ordningerne, forudsat at ingen gennemførelsespartner eller privat investor er omfattet af en dobbelt garanti fra medlemsstaten og andre offentlige kilder (herunder EU-fonde) til samme investering.

1.2. Forenkling med henblik på specifikke foranstaltninger til at sikre hurtigere og tilstrækkelige investeringer

- (8) EU's statsstøtteregler er med til at sikre, at der ikke opstår fragmentering i det indre marked, og at der gælder lige konkurrencevilkår. Det indre markeds integritet er vigtig for at kunne modstå eksternt pres og undgå støttekapløb mellem medlemsstaterne til skade for samhørigheden i Unionen.
- (9) Ved at fastsætte forenelighedsbetingelser for foranstaltninger til udviklingen af økonomiske aktiviteter gennem investeringer supplerer denne meddelelse de eksisterende statsstøtteretningslinjer, som allerede giver medlemsstaterne mulighed for at støtte mange af de tiltag, der foreslås i aftalen om ren industri.
- (10) Andre foranstaltninger til støtte for aftalen om ren industri, f.eks. støtte til fremme af cirkulær økonomi eller bioøkonomi, kan ydes uden forudgående anmeldelse i henhold til den generelle gruppefritagelsesforordning⁽⁵⁾ eller kan anmeldes i henhold til afsnit 4.4 i retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi⁽⁶⁾, selv om de ikke er omfattet af nærværende meddelelse. Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til at udnytte de eksisterende muligheder til fulde for at nå de fælles målsætninger i aftalen om ren energi, og den vil prioritere behandlingen af sådanne sager.

⁽³⁾ Se afsnit 5 i Kommissionens meddelelse om begrebet statsstøtte i artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUT C 262 af 19.7.2016, s. 1) (meddelelsen om begrebet statsstøtte).

⁽⁴⁾ Hvis en offentlig myndighed investerer på markedsvilkår (f.eks. baseret på pari passu-vilkår sammen med private investorer, eller hvor der skabes ensgældende markedsvilkår med andre midler såsom benchmarking), udgør instrumentet ikke statsstøtte i henhold til traktatens artikel 107, stk. 1. Se afsnit 4.2.3 i meddelelsen om begrebet statsstøtte.

⁽⁵⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108 (EUT L 187 af 26.6.2014, s. 1) («den generelle gruppefritagelsesordning»).

⁽⁶⁾ Retningslinjer for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi 2022 (EUT C 80 af 18.2.2022, s. 1).

- (11) De forenklede forenelighedsbetingelser i denne meddelelse sammenlignet med andre eksisterende statsstøttereigningslinjer er begrundet i behovet for at tilskynde til og øge bestemte investeringer og aktiviteter. De værktøjer, der præsenteres i denne meddelelse, supplerer de eksisterende statsstøttereigningslinjer, som fortsat er i kraft, især retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi, retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte⁽⁷⁾ og den generelle gruppefritagelsesforordning. Foranstaltninger, som ikke opfylder de forenklede kriterier i denne meddelelse, vil blive vurderet på grundlag af andre statsstøttereigningslinjer. Der kan ydes støtte til nyttilkomne, som investerer i visse avancerede dekarboniserede teknologier, i henhold til afsnit 4 og 6 i denne meddelelse. Det er også muligt at yde støtte til nyttilkomne i henhold til en række andre eksisterende statsstøttereigningslinjer, som fortsat finder anvendelse (f.eks. retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi, retningslinjerne for støtte med regionalt sigte, som etableringsstøtte og støtte til risikofinansiering samt den generelle gruppefritagelsesforordning). Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til at udnytte alle tilgængelige statsstøttereigningslinjer til fulde og at benytte de relevante statsstøttereigningslinjer, som passer til arten og udformningen af deres foranstaltninger. Det gælder navnlig foranstaltninger vedrørende dekarbonisering og energieffektivitet, som omfatter greenfieldinvesteringer fra nyttilkomne, som vil blive vurderet på grundlag af de gældende bestemmelser i retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi for at sikre, at de specifikke risici vedrørende navnlig overkapacitet og andre markedsfordrejninger forebygges. I lyset af den strategiske betydning af at støtte konkurrencedygtige producenter, herunder nyttilkomne, som fremmer dekarbonisering gennem innovation, vil Kommissionen prioritere behandlingen af disse sager og søge at træffe en beslutning inden for seks måneder efter den fuldstændige anmeldelse.
- (12) Forenelighedsbetingelserne i denne meddelelse er baseret på Kommissionens administrative praksis og relevante erfaringer, bl.a. med hensyn til anvendelsen af de midlertidige krise- og omstillingsrammebestemmelser, som erstattes ved denne meddelelse⁽⁸⁾.
- (13) Idet Kommissionen fuldt ud anerkender medlemsstaternes ret til at fastsætte deres energimix vil den inden for en rimelig frist og i fuld respekt for princippet om teknologineutralitet foretage en vurdering af statsstøtte, der ydes til kernekraft, herunder til små og avancerede modulære reaktorer, for at sikre retssikkerheden i forbindelse med en sådan støtte i overensstemmelse med traktaten⁽⁹⁾ eller gældende retningslinjer og rammebestemmelser.
- (14) I overensstemmelse med aftalen om ren energi og som bebudet i industrihandlingsplanen for den europæiske bilindustri⁽¹⁰⁾: »vil Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne og industrien foreslå betingelser for indgående udenlandske investeringer i bilindustrien for yderligere at øge deres merværdi for EU. [...] Et af de prioriterede områder for dette vil være batteriforsyningskæden. Mens arbejdet med udenlandske investeringer er i gang, vil Kommissionen og medlemsstaterne sikre, at udenlandske direkte investeringer anvendes til at skabe merværdi i Europa, navnlig når der er tale om offentlig finansiering, og de vil kræve klare betingelser, der bidrager til at lukke hullet med hensyn til produktionsknowhow og -eksperter, herunder gennem effektive mekanismer til overførsel af intellektuelle ejendomsrettigheder og færdigheder samt EU-baseret rekruttering af personale og lokale forsyningskæder.«

2. DEFINITIONER

- (15) Følgende definitioner gælder i alle afsnit i denne meddelelse:
- (a) »støtteberettiget område«: område, der er udpeget i et regionalstøttekort, som er godkendt af Kommissionen i henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra a) eller c), og gyldigt på det tidspunkt, hvor støtten tildeles

⁽⁷⁾ Retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte (EUT C 153 af 29.4.2021, s. 1).

⁽⁸⁾ Meddelelse fra Kommissionen: Midlertidige krise- og omstillingsrammebestemmelser for statsstøtteforanstaltninger til støtte for økonomien efter Ruslands aggression mod Ukraine (EUT C 101 af 17.3.2023, s. 3), ændret ved Kommissionens meddelelse C(2023) 8045 (EUT C, C/1188 af 21.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1188/oj>) og C(2024)3123 (EUT C, C/3113 af 2.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3113/oj>). Disse midlertidige krise- og omstillingsrammebestemmelser erstattede de tidligere midlertidige kriserammebestemmelser af 28. oktober 2022 (EUT C 426 af 9.11.2022, s. 1), som allerede havde erstattet de foregående midlertidige kriserammebestemmelser af 23. marts 2022 (EUT C 131 I af 24.3.2022, s. 1) som ændret den 20. juli 2022 (EUT C 280 af 21.7.2022, s. 1). De midlertidige kriserammebestemmelser blev tilbagekaldt med virkning fra den 9. marts 2023.

⁽⁹⁾ Se f.eks. Kommissionens afgørelse i sag SA.58207 – Tjekket, støtte til Dukovany II (EUT L 429 af 12.3.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/429/oj>) og sag SA.106107 – Belgien, forlængelse af levetiden for to atomreaktorer (endnu ikke offentliggjort).

⁽¹⁰⁾ Meddelelse fra Kommissionen – Industrihandlingsplan for den europæiske bilindustri (COM(2025) 95 final af 5.3.2025).

- (b) »kapacitetsmekanisme«: en kapacitetsmekanisme som defineret i artikel 2, nr. 22), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 ⁽¹⁾
- (c) »claw back-mekanisme«: en mekanisme til håndtering af merfortjeneste, der ikke var forventet på det tidspunkt, hvor støttebeløbet blev fastlagt, og hvorved medlemsstaten modtager en rimelig andel af det yderligere overskud, der genereres af et støttet projekt
- (d) »udbudsprocedure«: en udbudsprocedure, som opfylder alle følgende betingelser: i) den er åben, klar, gennemsigtig og ikkediskriminerende, baseret på objektive kriterier, defineret på forhånd i overensstemmelse med foranstaltningens formål og minimerer risikoen for strategiske bud, ii) mindst 70 % af de samlede udvælgelseskriterier, der anvendes til rangordningen af bud, er defineret i form af støtte pr. miljøbeskyttelsesenhed (f.eks. støtte pr. enhed referenceenergioutput eller installeret kapacitet eller ydet fleksibilitetstjeneste, jf. afsnit 4, eller EUR pr. ton reduceret CO₂ eller enhed sparet energi, jf. afsnit 5), iii) kriterierne offentliggøres i tilstrækkelig god tid ⁽¹²⁾ inden ansøgningsfristens udløb for at muliggøre effektiv konkurrence, iv) det budget eller den mængde, der er knyttet til udbudsproceduren, er bindende, idet det kan forventes, at ikke alle tilbudsgivere vil modtage støtte ⁽¹³⁾, v) støttebeløbet fastsættes på basis af det oprindelige bud eller en clearingpris; for at kunne bestemme projektets omkostninger skal enhver statsstøtte eller finansiering fra centralt forvaltede EU-fonde, som ydes til det samme projekt, lægges til budet i forbindelse med rangordningen af buddene, og vi) efterfølgende justeringer af resultatet af udbudsproceduren (f.eks. efterfølgende forhandlinger om budresultater eller rationalisering) er udelukket, da de kan underminere procesresultaternes effektivitet
- (e) »bemyndiget enhed«: Den Europæiske Investeringsbank og Den Europæiske Investeringsfond, et internationalt finansieringsinstitut, hvori en medlemsstat er aktionær, eller en juridisk enhed, der udøver erhvervsmæssig finansiell virksomhed, og som har fået mandat af en medlemsstat eller en medlemsstats enhed på centralt, regionalt eller lokalt plan til at udøve udviklingsaktiviteter eller salgsfremmende aktiviteter (en erhvervsfremmende bank eller et andet erhvervsfremmende institut). Den bemyndigede enhed kan vælges eller udpeges direkte i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU ⁽¹⁴⁾ eller i overensstemmelse med artikel 38, stk. 4, litra b), nr. iii), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013 ⁽¹⁵⁾ eller artikel 59, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 ⁽¹⁶⁾, alt efter hvad der er relevant
- (f) »fuldt ud vedvarende elektricitet«: fuldt ud vedvarende elektricitet som omhandlet i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2023/1184 af 10. februar 2023 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 om fastlæggelse af en EU-metode med detaljerede regler for produktion af vedvarende flydende eller gasformige transportbrændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse ⁽¹⁷⁾

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 54) (»elektricitetsforordningen«).

⁽¹²⁾ Efter Kommissionens opfattelse er dette normalt mindst seks uger før fristen, medmindre end kortere frist er begrundet i særlige omstændigheder i forbindelse med foranstaltningen.

⁽¹³⁾ Det udbudte budget eller den udbudte mængde skal fastsættes for at sikre en konkurrencepræget udbudsprocedure. Medlemsstaten skal godtgøre, at det er sandsynligt, at det udbudte budget eller den udbudte mængde er lavere end det potentielle omfang af projekter. Dette kan gøres med henvisning til tidligere sammenlignelige udbudsprocedurer, til teknologimål i den nationale energi- og klimaplan eller ved at indføre en beskyttelsesmekanisme i tilfælde af risiko for undertegning, når flere udbudsprocedurer påtænkes gennemført i forbindelse med den samme foranstaltning. I tilfælde af gentagen undertegning af udbudsprocedurer skal medlemsstaten træffe afhjælpende foranstaltninger i forbindelse med samme eller fremtidige ordninger for den samme teknologi eller de samme projekter, som den anmelder til Kommissionen.

⁽¹⁴⁾ EUT L 94 af 28.3.2014, s. 65.

⁽¹⁵⁾ EUT L 347 af 20.12.2013, s. 320.

⁽¹⁶⁾ EUT L 231 af 30.6.2021, s. 159.

⁽¹⁷⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).

- (g) »finansieringsgab«: forskellen mellem projektets nettonutidsværdi (det faktiske scenario) under hensyn til alle forventede fremtidige positive og negative pengestrømme, herunder skatter⁽¹⁸⁾ genereret af investeringen i løbet af dens levetid, og terminalværdien tilbagediskonteret ved hjælp af støttemodtagerens vægtede gennemsnitlige kapitalomkostninger, og nettonutidsværdien af alle forventede pengestrømme i forbindelse med den kontrafaktiske investering (det kontrafaktiske scenario)
- (h) »bruttosubventionsækvivalent«: det tilbagediskonterede støttebeløb svarende til, hvad det ville have været, hvis det var blevet ydet i form af et tilskud til støttemodtageren før skat eller andre afgifter, beregnet på den dato, hvor støtten blev tildelt, på grundlag af den på denne dato gældende referencesats⁽¹⁹⁾
- (i) »national regulerende myndighed«: den regulerende myndighed, der er udpeget af hver medlemsstat i henhold til artikel 57, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944⁽²⁰⁾
- (j) »flytning«: overførsel af den samme eller en lignende aktivitet eller en del heraf fra en virksomhedsenhed i én kontraherende part i EØS-aftalen (oprindelig virksomhedsenhed) til den virksomhedsenhed i en anden kontraherende part til EØS-aftalen, hvor de støttede investeringer finder sted (støttet virksomhedsenhed). Der foreligger en overførsel, såfremt produktet eller tjenesteydelsen i de oprindelige og i de støttede virksomhedsenheder i det mindste delvist tjener samme formål og opfylder den samme type kunders krav eller behov, og arbejdspladser forsvinder for samme eller en lignende aktivitet i en af støttemodtagerens oprindelige virksomhedsenheder i EØS
- (k) »små og mellemstore virksomheder« eller »SMV«: virksomheder, som opfylder betingelserne i Kommissionens henstilling om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder⁽²¹⁾
- (l) »arbejdets påbegyndelse«: enten påbegyndelsen af anlægsarbejdet i forbindelse med investeringsprojektet eller det første retligt bindende tilsagn om køb af udstyr eller indgåelse af andre forpligtelser, som gør investeringen irreversibel, alt efter hvad der indtræffer først. Erhvervelse af jord og andet forberedende arbejde såsom indhentning af tilladelser og gennemførlighedsundersøgelser betragtes ikke som en påbegyndelse af arbejdet
- (m) »strategisk reserve«: en kapacitetsmekanisme, hvor elkapaciteten, f.eks. produktion, lagring eller fleksibelt elforbrug, holdes uden for elmarkedet og kun udnyttes under særlige omstændigheder
- (n) »private investorer«: investorer, der uanset ejerforhold forfølger en rent kommerciel interesse, anvender deres egne midler og bærer den fulde risiko i forbindelse med deres investering, herunder navnlig: kreditinstitutter, der investerer på egen risiko og ved hjælp af egne midler, private fonde, familiekontorer og »business angels«, erhvervsinvestorer, venturekapitalfonde, forsikringsselskaber, pensionsfonde, akademiske institutioner samt fysiske personer, hvad enten de udøver en økonomisk aktivitet eller ej. En juridisk enhed, der udøver erhvervsmæssig finansiell virksomhed, og som af en medlemsstat eller en medlemsstats enhed på centralt, regionalt eller lokalt plan har fået mandat til at udføre udviklings- eller markedsføringsaktiviteter (national erhvervsfremmende bank eller et andet erhvervsfremmende institut), betragtes ikke som privat investor i forbindelse med denne definition
- (o) »(investering i) kvasiegenkapital«: en finansieringsform, der rangerer mellem egenkapital og gæld, idet den indebærer en større risiko end foranstående gæld og en lavere risiko end kernekapital, og hvis afkast for indehaveren primært er baseret på målvirksomhedens overskud eller tab, og som der ikke er sikkerhed for i tilfælde af misligholdelse; investering i kvasiegenkapital kan struktureres som usikret og efterstillet gæld, herunder mezzaninagæld, og i nogle tilfælde som gæld, der kan konverteres til egenkapital, eller som præferencekapital.

⁽¹⁸⁾ Alle relevante omkostninger og fordele skal medtages i beregningerne, herunder for eksempel administrationsomkostninger, transportomkostninger, uddannelsesomkostninger, der ikke dækkes af uddannelsesstøtte, og lønforskelle. Ligger det alternative placering imidlertid inden for EØS, må der ikke tages hensyn til støtte ydet i det pågældende område.

⁽¹⁹⁾ Referencesatsen for diskonteringsatsen svarer til basisrenten plus en fast margin på 100 basispoint. Se meddelelse fra Kommissionen om revision af metoden for fastsættelse af referencesatsen og kalkulationsrenten (EUT C 14 af 19.1.2008, s. 6).

⁽²⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (omarbejdning) (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125).

⁽²¹⁾ EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36.

3. FORENELIGHEDSVURDERING I HENHOLD TIL ARTIKEL 107, STK. 3, LITRA C), I TRAKTATEN OM DEN EUROPÆISKE UNIONS FUNKTIONSMÅDE: GENERELLE PRINCIPPER

- (16) På grundlag af artikel 107, stk. 3, litra c), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (»traktaten«) kan Kommissionen betragte statsstøtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner som forenelig med det indre marked (positiv betingelse), når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse (negativ betingelse).

3.1. Positiv betingelse: Støtten fremmer udviklingen af en erhvervsgren

- (17) Hvad angår den positive betingelse om, at støtten skal fremme udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner, finder Kommissionen, at støtte ydet i henhold til denne meddelelse har til formål at tilskynde til gennemførelsen af investeringer og aktiviteter i bestemte sektorer, som bidrager til de målsætninger, der er fastsat i meddelelsen om en aftale om ren industri, og at den dermed fremmer udviklingen af bestemte økonomiske aktiviteter, navnlig dem der falder ind under anvendelsesområdet for de relevante afsnit i denne meddelelse.
- (18) Statsstøtte skal have en tilskyndelsesvirkning, dvs. at den ansporer støttemodtageren til at gennemføre en investering eller en aktivitet, som vedkommende ellers ikke ville gennemføre, eller som ville blive gennemført på en begrænset eller anden måde, såfremt støtten ikke blev ydet. Medmindre andet er anført i denne meddelelse, formodes der at foreligge en tilskyndelsesvirkning, når arbejdet med projektet eller aktiviteten først påbegyndes, efter at støttemodtageren har indgivet en skriftlig støtteansøgning til de kompetente myndigheder ⁽²²⁾. Støtte kan imidlertid også anses for at have en tilskyndelsesvirkning, selv om arbejdet er påbegyndt før der er indgivet en støtteansøgning, når begge følgende kriterier er opfyldt: i) støtten ydes automatisk i henhold til objektive og ikkediskriminerende kriterier og uden yderligere skøn fra medlemsstatens side, og ii) foranstaltningen er vedtaget og trådt i kraft, før arbejdet med det støttede projekt eller den støttede aktivitet er påbegyndt, undtagen i tilfælde af efterfølgerordninger på skatteområdet, hvor aktiviteten allerede var omfattet af de foregående skattefordelsordninger. Støtte ydet til private investorer i henhold til afsnit 8 kan anses for at have en tilskyndelsesvirkning, hvis den tilskynder private investorer til at yde finansiering til en portefølje med potentielt levedygtige støtteberettigede projekter i en større størrelsesorden, end det ville have været tilfældet, såfremt støtten ikke blev ydet, eller til at påtage sig en større risiko eller begge dele. For støtteordninger vedrørende ikkefossil fleksibilitet og kapacitetsmekanismer foreligger der en tilskyndelsesvirkning, hvis betingelserne i henholdsvis underafsnit 4.3 og 4.4 er opfyldt, uanset om arbejdet er påbegyndt ⁽²³⁾.
- (19) For de investeringer og foranstaltninger, der er anført i denne meddelelse, antager Kommissionen, at støttemodtagerne, såfremt der ikke blev ydet støtte, ville fortsætte deres aktiviteter uden ændring, forudsat at dette ikke indebærer en overtrædelse af EU-retten. En sådan antagelse gælder ikke i de tilfælde, hvor der i henhold til de relevante afsnit i denne meddelelse skal forelægges et konkret kontrafaktisk scenario. Støtte ydet til investeringer, der udelukkende skal sikre overensstemmelse med EU-standarder ⁽²⁴⁾, der er gældende på tidspunktet for støttens tildeling, har ikke nogen tilskyndelsesvirkning.
- (20) Hvis det støttede projekt, den støttede aktivitet eller støtteforanstaltningen eller de betingelser, der er knyttet dertil, herunder finansieringsmetoden, når den udgør en integrerende del af foranstaltningen, indebærer en overtrædelse af den relevante EU-lovgivning, kan støtten ikke erklæres forenelig med det indre marked.
- (21) Medlemsstaterne skal ved udformningen af statsstøtteforanstaltninger overholde de relevante bestemmelser i EU-retten, navnlig dem, der tager sigte på at øge modstandsdygtigheden i EU-økonomien. Med forordningen om nettoindustri indkredser og præsenterer Unionen foranstaltninger til at afhjælpe en markedsfejl relateret til de indbyrdes forbundne udfordringer med hensyn til modstandsdygtighed og dekarbonisering. Det materielle anvendelsesområde for denne meddelelse for så vidt angår investeringer i cleantech-produktionskapacitet anses derfor for at være i fuld overensstemmelse med forordningen om nettoindustri og giver mulighed for at

⁽²²⁾ Støtteansøgningen kan antage forskellige former, herunder f.eks. et bud i en udbudsprocedure. Ansøgningen skal mindst indeholde ansøgerens navn, en beskrivelse af projektet eller aktiviteten, herunder eventuelt dets beliggenhed, og det støttebeløb, der er nødvendigt for at gennemføre den. For at undgå tvivl kan en sådan støtteansøgning være indgivet, før datoen for denne meddelelse.

⁽²³⁾ For at sikre, at elmarkederne fungerer hensigtsmæssigt, skal sådanne støtteforanstaltninger tildeles gennem en udbudsprocedure, som sikrer, at støtten har en tilskyndelsesvirkning.

⁽²⁴⁾ EU-standard som defineret i punkt 19, nr. 89), i retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi.

gennemføre statsstøtteforanstaltninger og -ordninger, som opfylder konditionaliteten i forordningen om nettonulindustri, herunder til støtte for produktion. Samtidig opfordres medlemsstaterne kraftigt til at indføre supplerende betingelser for at imødekomme målene vedrørende modstandsdygtighed, navnlig med henblik på at styrke den europæiske værdikæde inden for cleantech og bidrage til 40 %-målet i forordningen om nettonulindustri, forudsat at disse betingelser ikke er i strid med EU-retten, herunder Unionens internationale forpligtelser, eller med de specifikke betingelser i denne meddelelse. Medlemsstaterne kan navnlig medtage betingelser vedrørende modstandsdygtighed, der gælder for EU's finansieringsinstrumenter såsom Innovationsfonden. Inden for disse grænser opfordres medlemsstaterne kraftigt til at medtage kriterier for europæisk præference i forbindelse med udbud eller andre former for støttetildeling, hvor det er relevant. Disse kriterier bør være gennemsigtige og offentliggøres forud for indkaldelsen af forslag, og de skal stå i et rimeligt forhold til målet for at sikre effektiv konkurrence og samtidig støtte udviklingen og modstandsdygtigheden af europæiske værdikæder.

- (22) På samme måde opfordres medlemsstaterne også kraftigt til at indføre betingelser, som tjener bredere social- og miljøpolitiske mål. Kommissionen er rede til at bistå medlemsstaterne med at tilrettelægge betingelser vedrørende sociale mål. Medlemsstaterne opfordres til at udvikle sådanne betingelser i samarbejde med arbejdsmarkedets parter. Ved at støtte udviklingen af økonomiske aktiviteter og bidrage til målene for omstillingen til ren energi sætter denne meddelelse medlemsstaterne i stand til at bidrage til skabelsen af holdbare kvalitetsjob samt til målsætningen om nettonul.
- (23) Hvis medlemsstaterne knytter betingelser til tildelingen af støtte, og uanset om disse følger af EU-retten eller ej, kan manglende overholdelse af betingelserne medføre, at den støtteydende myndighed tilbagesøger støtten. Medlemsstaterne opfordres til at foregribe de ændringer, som omstillingen til en nettonuløkonomi vil medføre, og fremme retfærdige arbejdsmarkedsforhold såsom rimelig lønninger, anstændige arbejdsvilkår, uddannelse og fair jobskifte. Medlemsstaterne opfordres også til at tage hensyn til skattemæssig solidaritet og kan udelukke enheder, der søger skattely for at undgå at betale deres rimelige andel i skat til samfundet, fra at modtage støtte ⁽²⁵⁾.
- (24) Kommissionen bemærker endvidere, at cirkularitet og bioøkonomi spiller en vigtig rolle med hensyn til at opnå dekarbonisering, mindske afhængighedsforhold og styrke den økonomiske konkurrenceevne. Medlemsstaterne opfordres til at sikre, at projekter og aktiviteter, som modtager statsstøtte i henhold til denne meddelelse, bidrager mest muligt til den cirkulære økonomi.

3.2. Negativ betingelse: Støtten påvirker ikke uretmæssigt samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse

- (25) Hvad angår den anden (negative) betingelse i henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), om at sikre, at støtten ikke uretmæssigt påvirker samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse, undersøger Kommissionen støttens nødvendighed, formålstjenlighed og proportionalitet og kontrollerer, at uforholdsmæssigt negative virkninger for konkurrence og samhandel undgås, og at betingelserne vedrørende tilsyn og rapportering i afsnit 9 er overholdt.
- (26) Enhver støtte skal være nødvendig, dvs. at den skal være målrettet de situationer, hvor den kan føre til en væsentlig udvikling, som markedet alene ikke kan levere, f.eks. ved at afhjælpe markedsfejl i forbindelse med de projekter, hvortil støtten ydes. I betragtning af behovet for at sikre en hurtig gennemførelse af de investeringer og aktiviteter, der er omfattet af denne meddelelse, er Kommissionen af den opfattelse, at markedet alene ikke vil være i stand til at levere det nødvendige omfang af investeringer eller aktiviteter tilstrækkeligt hurtigt til at opnå en ren, retfærdig og konkurrencedygtig omstilling. Kommissionen vil derfor antage, at foranstaltninger, der er omfattet af denne meddelelse, og som opfylder alle betingelserne i de relevante afsnit, er nødvendige.

⁽²⁵⁾ Se Kommissionens henstilling af 14. juli 2020 om at gøre finansiel støtte til virksomheder i Unionen betinget af fraværet af forbindelser til ikkesamarbejdsvillige jurisdiktioner (EUT L 227 af 16.7.2020, s. 76).

- (27) Kommissionen anerkender i meddelelsen om en aftale om ren energi, at det kan være nødvendigt at yde offentlig finansiel støtte til at frembringe de nødvendige yderligere investeringer, og at andre politiske instrumenter alene ikke er tilstrækkelige til at nå målsætningerne. Kommissionen antager derfor, at statsstøtte ydet inden for rammerne af denne meddelelse i princippet er et formålstjenligt middel til at tilskynde til gennemførelsen af investeringer og aktiviteter, hvortil der kan ydes støtte, forudsat at alle betingelserne i de relevante afsnit er opfyldt. Samtidig skal valget af støtteinstrument stemme overens med det mål, som støtteforanstaltningen søger at opfylde, og kunne antages af medføre mindst mulig forurening af samhandel og konkurrence. Hvis medlemsstaterne opfylder betingelserne i denne meddelelse, antager Kommissionen, at støtteinstrumentet også er formålstjenligt.
- (28) For at sikre, at kun levedygtige virksomheder modtager støtte, må der i princippet ikke ydes støtte i henhold til denne meddelelse til kriseramte virksomheder ⁽²⁶⁾. Kommissionen mener imidlertid, at de specifikke sikkerhedsforanstaltninger, der følger af den i afsnit 8 omhandlede investeringsfondsstruktur, som navnlig omfatter tilpasning af finansielle incitamenter for fondsforvalteren og en betydelig privat medinvestering, forfølger det samme mål og udgør et passende alternativt middel til formel udelukkelse af kriseramte virksomheder fra projekter, der kan modtage støtte i henhold til nævnte afsnit.
- (29) Støtte anses for at være proportional, hvis støttebeløbet pr. støttemodtager er begrænset til det minimum, der er nødvendigt for at gennemføre den støttede aktivitet eller det støttede projekt. Normalt sikres proportionaliteten, ved at støttebeløbet fastsættes gennem en udbudsprocedure, fordi det giver et pålideligt overslag over den minimumsstøtte, som potentielle støttemodtagere har brug for. Kommissionen er af den opfattelse, at brugen af udbudsprocedurer er særlig hensigtsmæssig i forbindelse med foranstaltninger, der er rettet mod et stort antal tilstrækkeligt sammenlignelige projekter, f.eks. inden for produktion af vedvarende energi for større projekter, der anvender modne teknologier. Da det ikke altid er hensigtsmæssigt at anvende udbudsprocedurer, f.eks. fordi der er behov for hurtigt at øge bestemte investeringer som omhandlet i punkt (4), giver de relevante afsnit i denne meddelelse medlemsstaterne mulighed for at fastsætte støttebeløbet administrativt på grundlag af maksimale støtteintensiteter eller i forhold til finansieringsgab i overensstemmelse med de specifikke betingelser i de relevante afsnit. Hvis støttebeløbet fastsættes på grundlag af finansieringsgab, skal de scenarier, der anvendes ved beregningen, være baseret på realistiske antagelser ud fra en troværdig forretningsplan. Hvis det kontrafaktiske scenario består i, at støttemodtageren ikke gennemfører en aktivitet eller gennemfører sin aktivitet uden ændringer, vil nettoresultatet af det kontrafaktiske scenario være lig nul, og finansieringsgab kan estimeres til investeringens negative nettoresultat i det faktiske scenario. I hvert afsnit i denne meddelelse fastsættes de specifikke gældende støttegrænser, som Kommissionen vil anse for at være proportionale.
- (30) Risikoen for markedsforureninger stiger i takt med størrelsen af det samlede tildelte støttebeløb. Det er især tilfældet, når der ydes støtte uden at gennemføre en udbudsprocedure. Derfor er støttebeløbet til opførelse af ny produktionskapacitet begrænset pr. projekt, mens det ved støtte til dekarboniseringsprojekter over et vist loft kræves, at Kommissionen foretager en individuel vurdering af finansieringsgab.
- (31) Medmindre andet er fastsat i de specifikke afsnit, kan støtte ydet i henhold til disse retningslinjer antage enhver form, bl.a. direkte tilskud, skattefordele ⁽²⁷⁾, herunder skattegodtgørelser og fremrykkede afskrivninger, rentetilskud til nye lån eller garantier på nye lån. Hvis støtten ydes som andet end tilskud, udtrykkes støttebeløbet i bruttosubventionsækvivalent, og skattefordelens nominelle størrelse eller den nominelle størrelse af det underliggende finansielle instrument, f.eks. et nyt lån eller en ny garanti, må ikke overstige de støtteberettigede omkostninger (hvor det er relevant).

⁽²⁶⁾ Som omhandlet i rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte ikke-finansielle virksomheder (EUT C 249 af 31.7.2014, s. 1).

⁽²⁷⁾ Der må ikke ydes støtte til nedsættelse af skatter eller afgifter, som afspejler de væsentligste omkostninger til levering af energi eller relaterede tjenester (f.eks. netafgifter eller afgifter til finansiering af kapacitetsmekanismer).

- (32) Ved beregningen af bruttosubventionsækvivalenten i offentlige garantier kan medlemsstaterne anvende de minimumspræmier, der er fastsat i Kommissionens meddelelse om statsstøtte i form af garantier ⁽²⁸⁾ (garantimeddelelsen), eller anvende en metode, der før gennemførelsen er blevet accepteret af Kommissionen på grundlag af garantimeddelelsen, forudsat at metoden tager udtrykkeligt sigte på den type garantier og den type underliggende transaktioner, der er relevante i forbindelse med anvendelsen af nærværende meddelelse. For at lette tildelingen af støtte, der udelukkende ydes i form af enten lån eller garantier til SMV'er eller til store virksomheder med mindst en B-rating (eller tilsvarende), kan medlemsstaterne i stedet for at beregne bruttosubventionsækvivalenten vælge at anvende følgende forenklede fremgangsmåde for støtte ydet på grundlag af støtteintensiteter og for støtte ydet på grundlag af både støtteintensiteter og maksimale støttebeløb:
- (a) for lån: det nominelle lånebeløb overstiger ikke det dobbelte af det beløb, der følger af den gældende maksimale støtteintensitet og, hvor det er relevant, det maksimale støttebeløb
 - (b) for garantier: det nominelle garantibeløb overstiger ikke det tredobbelte af det beløb, der følger af den gældende maksimale støtteintensitet og, hvor det er relevant, det maksimale støttebeløb og, bortset fra garantier ydet i henhold til afsnit 6.1, garantien overstiger ikke 80 % af det underliggende lån.

I begge tilfælde må den nominelle størrelse af det (underliggende) lån ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger, og beløbet er underlagt de yderligere betingelser i de respektive afsnit.

- (33) Ved vurderingen af støtte ydet til en modtager, der ikke har efterkommet et krav om tilbagebetaling af støtte, som Kommissionen ved en tidligere afgørelse har fundet ulovlig og uforenelig med det indre marked, vil Kommissionen i henhold til denne meddelelse tage hensyn til det støttebeløb, der endnu ikke er tilbagebetalt ⁽²⁹⁾.
- (34) Hvis medlemsstaterne beslutter at yde støtte i form af garantier eller lån, som kanaliseres gennem kreditinstitutter og andre finansielle institutioner som finansielle formidlere, skal de for at sikre, at støtten i videst muligt omfang ⁽³⁰⁾ videregives til de endelige støttemodtagere, overholde følgende betingelser ⁽³¹⁾:
- (a) hvis der ydes garantier til kreditinstitutter og andre finansielle institutioner som finansielle formidlere, bør disse formidlere i videst muligt omfang videregive fordelene ved de offentlige garantier til de endelige støttemodtagere. Den finansielle formidler skal kunne dokumentere, at den anvender en ordning, som sikrer, at fordelene i videst muligt omfang videregives til de endelige støttemodtagere i form af større finansieringsvolumener, mere risikofyldte porteføljer, lavere krav til sikkerhedsstillelse, lavere garantipræmier eller lavere rentesatser end i en situation uden offentlige garantier
 - (b) hvis der ydes lån til kreditinstitutter og andre finansielle institutioner som finansielle formidlere, bør disse formidlere i videst muligt omfang videregive fordelene ved rentetilskuddene til de endelige støttemodtagere. Den finansielle formidler skal kunne dokumentere, at den anvender en ordning, som sikrer, at fordelene i størst muligt omfang videregives til de endelige støttemodtagere, uden at ydelsen af lån med rentetilskud i henhold til denne meddelelse betinges af refinansiering af eksisterende lån.

⁽²⁸⁾ Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte i form af garantier (EUT C 155 af 20.6.2008, s. 10).

⁽²⁹⁾ Se Rettens dom af 13. september 1995, TWD Textilwerke Deggendorf GmbH mod Kommissionen, forenede sager T-244/93 og T-486/93, ECLI:EU:T:1995:160.

⁽³⁰⁾ Støtte, som medlemsstaterne yder virksomheder på grundlag af denne meddelelse, og som kanaliseres gennem kreditinstitutter som finansielle formidlere, skal komme disse virksomheder direkte til gode. Støtten kan imidlertid give de finansielle formidlere en indirekte fordel. En sådan indirekte fordel som led i sikkerhedsforanstaltningerne i punkt (34), litra a) og b), har dog ikke til formål at bevare eller genskabe kreditinstitutters rentabilitet, likviditet eller solvens. Derfor vil en sådan støtte ikke blive betragtet som ekstraordinær finansiell støtte fra det offentlige, hverken i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/59/EU (direktiv om genopretning og afvikling – BRRD) eller Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 806/2014 (den fælles afviklingsmekanisme – SRM-forordningen), og den vil ikke blive vurderet på grundlag af de statsstøtteregler, der gælder for banksektoren.

⁽³¹⁾ For støtte ydet i henhold til afsnit 8 er betingelsen underlagt de specifikke betingelser i nævnte afsnit.

- (35) På grundlag af de indhøstede erfaringer og i lyset af de mål, der forfølges med de foranstaltninger, der er omfattet af denne meddelelse, antager Kommissionen, at sådanne foranstaltninger ikke vil have åbenlyse negative virkninger for konkurrence og samhandel, forudsat at de opfylder alle betingelserne i de relevante afsnit.
- (36) Støtte ydet i henhold til denne meddelelse må ikke være betinget af flytning af aktiviteten, da en sådan betingelse vil være skadelig for det indre marked.
- (37) Som et sidste skridt skal Kommissionen i henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), afveje støtteforanstaltningens negative virkninger på konkurrence og samhandel med den planlagte støttes positive virkninger for de støttede økonomiske aktiviteter, herunder dens bidrag til den rene, retfærdige og konkurrencedygtige omstilling og til målsætningerne i aftalen om ren industri. Såfremt de foranstaltninger, der er omfattet af denne meddelelse, opfylder alle betingelserne i de relevante afsnit, vil Kommissionen være af den opfattelse, at den planlagte støttes positive virkninger opvejer de negative virkninger for konkurrence og samhandel.

3.3. Kumulation med anden statsstøtte og kombination med centralt forvaltede EU-midler

- (38) Medmindre andet er fastlagt i denne meddelelse:
- (a) kan støtte ydet i henhold til denne meddelelse kumuleres med enhver anden statsstøtte eller de minimis-støtte eller kombineres med centralt forvaltede EU-midler, forudsat at disse foranstaltninger vedrører forskellige identificerbare støtteberettigede omkostninger
 - (b) kan støtte ydet i henhold til denne meddelelse kumuleres med enhver anden statsstøtte eller de minimis-støtte eller kombineres med centralt forvaltede EU-midler, der ydes i forbindelse med de samme, helt eller delvist overlappende, støtteberettigede omkostninger, forudsat at en sådan kumulering ikke medfører en overskridelse af den højeste støtteintensitet eller det højeste støttebeløb, der gælder i henhold til de relevante betingelser
 - (c) kan støtte ydet i henhold til denne meddelelse kumuleres med enhver anden statsstøtte uden identificerbare støtteberettigede omkostninger ⁽³²⁾.

4. STØTTE TIL FREMSKYNDELSE AF UDRULNINGEN AF REN ENERGI OG TIL DÆKNING AF ELOMKOSTNINGERNE I OVERENSSTEMMELSE MED MÅLSÆTNINGERNE I AFTALEN OM REN INDUSTRI

- (39) Foruden de eksisterende muligheder i henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), og retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi anerkendes det i aftalen om ren industri, at der er behov for at fremskynde en omkostningseffektiv udbredelse af vedvarende og kulstoffattige energikilder, hvilket vil bidrage til at øge den overordnede konkurrenceevne på verdensplan, mindske afhængigheden af import af fossile brændstoffer, fremskynde energiomstillingen og medføre lavere og mindre svingende energipriser.
- (40) I aftalen om ren energi fremhæves den centrale rolle, som vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse ⁽³³⁾ såsom vedvarende brint spiller for dekarboniseringen af EU's energisystem. I tråd med EU-brintstrategien lægger Unionen hovedvægten på at udvikle vedvarende brint, der primært produceres ved hjælp af vind- og solenergi. For at understøtte oprettelsen af et brintmarked indeholder direktiv (EU) 2018/2001 bindende mål for anvendelsen af vedvarende brint i industri og transport i 2030.
- (41) Produktionen af vedvarende brint vil spille en vigtig rolle for netbalancering og sektorkobling. I perioder med overskydende produktion af vedvarende energi kan brintproduktionen sikre en fleksibel efterspørgsel, hvilket vil stabilisere nettet. Udviklingen i produktionen og anvendelsen af vedvarende brint har imidlertid været langsommere end ventet.

⁽³²⁾ Statsstøtte uden identificerbare støtteberettigede omkostninger omfatter statsstøtte, der er fritaget i henhold til artikel 19b, 20a, 21, 21a, 22 eller 23, artikel 56e, stk. 5, litra a), nr. ii), iii) eller iv), artikel 56e, stk. 10, og artikel 56f i den generelle gruppefritagelsesforordning.

⁽³³⁾ Som defineret i artikel 2, nr. 36), i direktiv (EU) 2018/2001.

- (42) Derfor anerkendes det i aftalen om ren industri, at det vil være nødvendigt at benyttes kulstoffattige brændstoffer såsom kulstoffattig brint for hurtigt at reducere udledningerne og støtte omstillingen blandt kunder inden for sektorer i Unionen, der er vanskelige at dekarbonisere, og hvor der endnu ikke findes andre energi- eller omkostningseffektive løsninger. Det omfatter bl.a. transportsektoren, hvor der ved ReFuelEU Aviation⁽³⁴⁾-forordningen og FuelEU Maritime-forordningen⁽³⁵⁾ indføres specifikke mål for bæredygtige fly- og skibsbrændstoffer, dvs. biobrændstoffer, vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse og kulstoffattige brændstoffer, som kan bidrage til at reducere transportemissionerne fra selskaber i disse brancher.
- (43) Fra 2030 vil der blive produceret vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse, når de indkøbte anlæg til produktion af vedvarende elektricitet er i drift, eller når produktionen af vedvarende elektricitet overstiger efterspørgslen i systemet. De sikrer således en mere effektiv udnyttelse af den eksisterende produktionskapacitet for vedvarende energi ved at udgøre en lagringsløsning og forhindre begrænsninger. Denne ekstra tjeneste i elsystemet kan støttes af medlemsstaterne, hvilket vil føre til højere støtteintensiteter til vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse, samtidig med at det fuldt ud anerkendes, at både vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse og kulstoffattig brint (som der vil blive vedtaget en metode for i den kommende delegerede retsakt om kulstoffattig brint) vil spille en rolle i opfyldelsen af de overordnede dekarboniseringsmål.
- (44) Fleksibel produktion af kulstoffattige brændstoffer kan mindske omkostningerne ved at drive strømsystemet og lette integrationen af billigere og renere energikilder. I overensstemmelse med handlingsplanen for energi til overkommelige priser⁽³⁶⁾ er det nødvendigt at opretholde incitamenter til fleksibilitet i hele systemet for at mindske volatiliteten og bidrage til lavere og mere stabile elpriser.
- (45) I modsætning til vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse kan kulstoffattige brændstoffer produceres ved hjælp af fossile brændstoffer eller elektricitet, der ikke kan kvalificeres som vedvarende. Ved tildelingen af offentlig støtte bør vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse derfor ikke sidestilles med kulstoffattige brændstoffer, og det bør anerkendes, at vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse yder et større bidrag til dekarbonisering og håndtering af systemomkostninger.
- (46) I den forbindelse er det vigtigt at fremme investeringer med henblik på at fremskynde og øge tilgængeligheden af ren energi på en omkostningseffektiv måde, samtidig med at det anerkendes, at det er en prioritet for Unionen at udvikle vedvarende brint, der hovedsagelig produceres ved hjælp af vind- og solenergi, samt at indføre sikkerhedsforanstaltninger til at sikre, at kulstoffattige brændstoffer ikke medfører øgede systemomkostninger.
- (47) En forøgelse af andelen af forskellige vedvarende energikilder i energisystemet vil muligvis føre til større variation i energiproduktionen. Derfor kan det være nødvendigt også at udrulle fleksibilitetskilder og kapacitetsmekanismer for at sikre, at den stigende dekarbonisering af elsystemerne forbliver sikker og leverer energi til overkommelige priser.

4.1. Støtteordninger til at øge udbredelsen af vedvarende energi

- (48) Forudsat at de opfylder betingelserne i dette afsnit og i afsnit 3, vil Kommissionen betragte støtteforanstaltninger, som støtter følgende investeringer, som forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c):
- (a) investeringer i produktion af vedvarende energi som defineret i artikel 2, nr. 1), i direktiv (EU) 2018/2001, herunder produktion af vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse, men ikke produktion af elektricitet fra vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse

⁽³⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/2405 af 18. oktober 2023 om sikring af lige konkurrencevilkår for bæredygtig lufttransport (ReFuelEU Aviation (EUT L, 2023/2405, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2405/oj>)).

⁽³⁵⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/1805 af 13. september 2023 om anvendelsen af vedvarende og kulstoffattige brændstoffer i søtransport og om ændring af direktiv 2009/16/EF (EUT L 234 af 22.9.2023, s. 48).

⁽³⁶⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Handlingsplan for energi til overkommelige priser – Udnyttelse af energionionens fulde potentiale for at sikre alle europæere effektiv og ren energi til overkommelige priser (COM(2025) 79 final).

- (b) investeringer i lagringsfaciliteter til vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse, biobrændstoffer, flydende biobrændsler, biogas (herunder biomethan) og biomassebrændsel, som udelukkende lagrer energi, der falder ind under dette afsnit
 - (c) investeringer i lagring af elektricitet ⁽³⁷⁾ og termisk lagring ⁽³⁸⁾.
- (49) Ved støtte til lagring af elektricitet skal medlemsstaterne enten godtgøre, at de er omfattet af undtagelser fra den relevante EU-lovgivning, eller bekræfte, at:
- (a) fleksibelt elforbrug og lagring, uafhængigt af det spændingsniveau, som aktiverne er tilsluttet, har mulighed for at:
 - (i) sælge og købe elektricitet på day ahead- og intraday-markederne
 - (ii) deltage i enhver frekvens- og ikkefrekvensrelateret systembærende ydelse, hvor fleksibelt elforbrug og/eller lagring kan levere den krævede tjeneste
 - (iii) deltage i markedsbaseret belastningsomfordeling og/eller ret til at levere tjenester til håndtering af kapacitetsbegrænsninger til transmissionssystemoperatører og/eller distributionssystemoperatører
 - (b) aggregatorer, herunder uafhængige aggregatorer, kan deltage på de markeder og i de tjenester, der er opført i litra a).
- (50) Hvis der ikke foreligger en bekræftelse som omhandlet i punkt (49), kan foranstaltninger til støtte for lagring af elektricitet i henhold til dette afsnit kun godkendes for en periode på højst 2 år. Medlemsstaterne kan først anmode om en ny godkendelse, når alle markedsforbedringerne er blevet gennemført. Samtidig opfordres medlemsstaterne til i forbindelse med enhver efterfølgende beslutning om at indføre en ordning for investeringsstøtte til lagring af elektricitet at tage hensyn til konklusioner vedrørende markedsfejl, der fremgår af deres vurdering af fleksibilitetsbehov som omhandlet i elektricitetsforordningens artikel 19e, når den foreligger. Under alle omstændigheder må foranstaltninger til støtte for lagring af elektricitet i henhold til dette afsnit godkendes for en periode på højst 5 år.
- (51) Ydes støtten til produktion af vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse, skal medlemsstaterne sikre, at de støttede brændstoffer produceres fra vedvarende energikilder i overensstemmelse med de metoder, der er fastsat i direktiv (EU) 2018/2001 og dets gennemførelsesretsakter eller delegerede retsakter ⁽³⁹⁾.
- (52) Ydes støtten til produktion af biobrændstoffer, flydende biobrændsler, biogas (herunder biomethan) og biomassebrændsler, skal medlemsstaterne sikre, at de støttede brændstoffer opfylder bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterierne i direktiv (EU) 2018/2001 og dets gennemførelsesretsakter eller delegerede retsakter.
- (53) Der må ydes støtte til nyinstalleret kapacitet eller kapacitet, der har undergået repowering ⁽⁴⁰⁾. Hvis der er tale om kapacitet, der har undergået repowering, er det kun ekstraomkostningerne i forbindelse med den kapacitet, der har undergået repowering, der er støtteberettigede.
- (54) Med undtagelse af offshorevindanlæg, vandkraftanlæg, herunder til hydrolagring, og anlæg til produktion af vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse skal de støttede projekter være afsluttede og driftsklare senest 48 måneder efter støttetildelingstidspunktet. Ordningen skal indeholde et effektivt sanktionssystem i tilfælde af, at denne frist ikke overholdes ⁽⁴¹⁾.

⁽³⁷⁾ Lagring af elektricitet henviser til udskydelse af det endelige forbrug af elektricitet til et senere tidspunkt end det tidspunkt, hvor den blev produceret, eller omdannelse af elektrisk energi til en form for energi, der kan lagres, lagring af denne energi og efterfølgende omdannelse af denne energi til elektrisk energi.

⁽³⁸⁾ Termisk lagring henviser til udsættelse af den endelige anvendelse af termisk energi til et senere tidspunkt end det tidspunkt, hvor den blev produceret, eller omdannelse af elektrisk eller termisk energi til en form for energi, der kan lagres, lagring af sådan energi og, hvor det er relevant, efterfølgende omdannelse eller gentagen omdannelse af sådan energi til termisk energi til endelig anvendelse (dvs. opvarmning eller køling).

⁽³⁹⁾ Investeringer i samtidig produktion af kulstoffattige brændstoffer og vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse kan være omfattet af dette afsnit, hvis andelen af producerede kulstoffattige brændstoffer højst udgør 20 % af det samlede output.

⁽⁴⁰⁾ Repowering henviser til fornyelse af kraftværker, som producerer, eller anlæg, som lagrer vedvarende energi, herunder fuld eller delvis udskiftning af anlæg eller driftssystemer og udstyr med henblik på at erstatte kapacitet eller for at øge anlæggets produktivitet eller kapacitet.

⁽⁴¹⁾ Der kan gives bødefritagelse, hvis forsinkelsen skyldes forhold, der ligger uden for støttemodtagerens kontrol, og som ikke med rimelighed kunne forudses på ansøgningstidspunktet.

- (55) Støtten skal ydes på grundlag af en støtteordning med en anslået kapacitetsvolumen og et anslået budget. En ordning kan begrænses til en eller flere teknologier, der er omhandlet i punkt (48), men må ikke indeholde en begrænsning af støtteberettigelsen, der kan føre til urimelige konkurrencefordrejninger. En ordning må ikke medføre forskelsbehandling, herunder i forbindelse med tildeling af licenser, tilladelser eller koncessioner, når sådanne er påkrævet. Hvis medlemsstaterne indfører et mindstekrav for deltagelse i en ordning i henhold til dette afsnit, må dette ikke være på over 1 MW reduceret kapacitet, og der skal være mulighed for aggregering.
- (56) Medlemsstaten skal sikre, at princippet om »ikke at gøre væsentlig skade« overholdes.

4.1.1. Investeringsstøtteordninger

- (57) Der kan ydes investeringsstøtte til at øge udbredelsen af vedvarende energi til de investeringer, der er beskrevet i punkt (48), litra (a)-(c).
- (58) Støtten kan ydes gennem en udbudsprocedure ⁽⁴²⁾ eller administrativt.
- (59) Der skal afholdes et udbud, hvis der ydes støtte til investeringer i produktion af elektricitet fra vedvarende energikilder, bortset fra støtte til demonstrationsprojekter ⁽⁴³⁾ og til små projekter, der defineres som:
- (a) projekter med en installeret kapacitet på 1 MW eller derunder eller
 - (b) projekter med en installeret kapacitet på 6 MW eller derunder, hvis de ejes 100 % af SMV'er og/eller VE-fællesskaber ⁽⁴⁴⁾ og/eller borgerenergifællesskaber ⁽⁴⁵⁾, eller
 - (c) udelukkende i forbindelse med vindproduktion, projekter med en installeret kapacitet på 18 MW eller derunder, hvis de ejes 100 % af små virksomheder og mikrovirksomheder og/eller VE-fællesskaber og/eller borgerenergifællesskaber.
- (60) De støtteberettigede omkostninger er de samlede investeringsomkostninger.
- (61) Hvis der afholdes en udbudsprocedure med henblik på at yde støtte, skal støtteniveauet svare til resultatet af udbuddet og må ikke overstige 100 % af de samlede støtteberettigede omkostninger ved de støttede projekter.
- (62) Hvis støtten ydes administrativt, skal støtteniveauet fastsættes på grundlag af data om de støtteberettigede omkostninger ved hvert støttet projekt og må ikke overstige 45 % af disse omkostninger. Støtteintensiteten kan forhøjes med 20 procentpoint, hvis det drejer sig om støtte til små virksomheder, og med 10 procentpoint, hvis det drejer sig om støtte til mellemstore virksomheder.
- (63) Støtte i henhold til dette afsnit kan kun kumuleres med støtte efter afsnit 4.1.2 i denne meddelelse, hvis den anmeldte støtteordning giver mulighed herfor på tidspunktet for den oprindelige anmeldelse.

4.1.2. Ordninger med direkte prisstøtte

- (64) Ordninger med direkte prisstøtte ⁽⁴⁶⁾ kan omfatte investeringer som beskrevet i punkt (48), litra (a) og (b).

⁽⁴²⁾ Udbudsproceduren skal i princippet være åben for alle støtteberettigede modtagere. Udbuddet kan imidlertid begrænses til en eller flere kategorier af støttemodtagere, hvis det godtgøres, at der forventes en forskel på mere end 10 % mellem budniveauet for forskellige kategorier af støttemodtagere. I givet fald kan der anvendes særskilte udbudsprocedurer, således at kategorier af støttemodtagere med ensartede omkostninger konkurrerer med hinanden.

⁽⁴³⁾ Som defineret i artikel 2, nr. 24), i elektricitetsforordningen.

⁽⁴⁴⁾ Som defineret i artikel 2, nr. 16), i direktiv (EU) 2018/2001.

⁽⁴⁵⁾ Som defineret i artikel 2, nr. 11), i direktiv (EU) 2019/944.

⁽⁴⁶⁾ Ordninger for direkte prisstøtte fremmer udbredelsen af investeringer i energiproduktion og -lagring ved at give støttemodtagerne en fast eller variabel betaling, der fastsættes direkte ud fra mængden af produceret og/eller lagret energi på grundlag af enten det faktiske output eller et referenceoutput.

- (65) Medlemsstaterne kan yde direkte prisstøtte ved hjælp af forskellige instrumenter, herunder differencekontrakter og feed in-præmier.
- (66) Uanset punkt (65) skal støtte til produktion af elektricitet fra vedvarende kilder tage form af tovejsdifferencekontrakter ⁽⁴⁷⁾, der er udformet i overensstemmelse med principperne i elektricitetsforordningens artikel 19d, stk. 2. Kontraktens varighed må være på højst 25 år efter det støttede anlægs idriftsættelse ⁽⁴⁸⁾.
- (67) Støtten kan ydes gennem en udbudsprocedure ⁽⁴⁹⁾ eller administrativt.
- (68) Der skal afholdes et udbud, hvis der ydes støtte til produktion af elektricitet fra vedvarende energikilder, bortset fra støtte til demonstrationsprojekter og til små projekter som defineret i punkt (59).
- (69) De støtteberettigede omkostninger er de forventede anslåede nettoomkostninger under hensyn til alle de vigtigste omkostninger og indtægter i projektets levetid samt eventuel allerede modtaget støtte diskonteret med de vægtede gennemsnitlige kapitalomkostninger (WACC).
- (70) Hvis der afholdes en udbudsprocedure med henblik på at yde støtte, skal støtteniveauet svare til resultatet af udbuddet og må ikke overstige 100 % af de samlede støtteberettigede omkostninger ved de støttede projekter.
- (71) Hvis støtten ydes administrativt, skal støtteniveauet fastsættes af den kompetente regulerende myndighed, således at den dækker de støtteberettigede omkostninger ⁽⁵⁰⁾. Hvis der ydes administrativ støtte til produktion af elektricitet fra vedvarende energikilder, skal den nationale regulerende myndighed fastsætte støtteniveauet.
- (72) Støtten skal have til formål at forhindre unødige fordrejninger af markedernes effektive funktion og navnlig bevare effektive driftsincitamenter og prissignaler. Navnlig bør støttemodtagerne ikke tilskyndes til at tilbyde deres produktion til under deres marginalomkostninger, og de må ikke modtage støtte til produktion i perioder, hvor markedsværdien af denne produktion er negativ ⁽⁵¹⁾.

4.2. Støtteordninger til at øge udbredelsen af kulstoffattige brændstoffer

- (73) Foruden de eksisterende muligheder i henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), og retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi vil Kommissionen betragte støtteforanstaltninger til fordel for følgende investeringer som forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), forudsat at de opfylder dette afsnit og afsnit 3:
- (a) investeringer i produktion af kulstoffattige brændstoffer som defineret i artikel 2, nr. 13), i direktiv (EU) 2024/1788 ⁽⁵²⁾, herunder genanvendt kulstofbrændsel som defineret i artikel 2, nr. 35), i direktiv (EU) 2018/2001, kulstoffattig brint samt syntetiske gasformige og flydende brændsler, hvis energiindhold stammer fra kulstoffattig brint

⁽⁴⁷⁾ Tovejsdifferencekontrakt henviser til en kontrakt, der indgås mellem en kraftværksoperatør og en modpart, normalt en offentlig enhed, som giver både minimalbetalingssikring og en grænse for overbetaling. Kontrakten skal være udformet således, at den sikrer kraftværkets tilskyndelse til effektiv aktivitet og deltagelse på energimarkederne.

⁽⁴⁸⁾ Støttebetalingerne i henhold til kontrakten skal være begrænset til 25 år, men det står medlemsstaterne frit for at kræve, at anlæggene fortsætter med tilbagebetalinger i henhold til kontrakterne, så længe den støttede facilitet stadig er i drift.

⁽⁴⁹⁾ Se fodnote 42.

⁽⁵⁰⁾ Ved støtte i form af tovejsdifferencekontrakter skal den kompetente uafhængige regulerende myndighed f.eks. fastsætte aftaleprisen, således at den dækker de støtteberettigede omkostninger.

⁽⁵¹⁾ Små anlæg til produktion af elektricitet fra vedvarende energikilder og demonstrationsprojekter kan modtage direkte prisstøtte, der dækker de fulde driftsomkostninger og ikke kræver, at de sælger deres elektricitet på markedet, jf. undtagelsen i artikel 4, stk. 3, i direktiv (EU) 2018/2001. Anlæg betragtes som små anlæg, hvis deres kapacitet er lavere end den gældende tærskel i elektricitetsforordningens artikel 5. Demonstrationsprojekter er defineret i elektricitetsforordningens artikel 2, nr. 24).

⁽⁵²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1788 af 13. juni 2024 om fælles regler for de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint, om ændring af direktiv (EU) 2023/1791 og om ophævelse af direktiv 2009/73/EF (omarbejdning) (EUT L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

- (b) investeringer i produktion af både vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse og kulstoffattige brændstoffer, som ikke er omfattet af afsnit 4.1
 - (c) investeringer i lagringsfaciliteter til kulstoffattige brændstoffer, som udelukkende lagrer kulstoffattige brændstoffer eller et miks af kulstoffattige brændstoffer og vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse.
- (74) For at være støtteberettiget i henhold til dette afsnit, skal støtteforanstaltningen også være åben for vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse. For at sikre, at der ydes støtte til vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse, skal en minimumsandel på 30 % af budgettet til foranstaltningen være øremærket investeringer i vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse, som er omfattet af afsnit 4.1 ⁽⁵³⁾.
- (75) Ydes der støtte til produktion af vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse, skal medlemsstaterne sikre, at de støttede brændstoffer produceres fra vedvarende energikilder i overensstemmelse med de metoder, der er fastsat i direktiv (EU) 2018/2001 og dets gennemførelsesretsakter eller delegerede retsakter.
- (76) Ydes der støtte til produktion af kulstoffattige brændstoffer, skal medlemsstaterne sikre, at de støttede brændstoffer overholder tærsklen for reduktion af drivhusgasemissioner på 70 % i forhold til det fossile brændstof, der sammenlignes med, i overensstemmelse med de metoder, der er fastsat i direktiv (EU) 2024/1788 og dets gennemførelsesretsakter eller delegerede retsakter.
- (77) Der må udelukkende ydes støtte til nyinstalleret kapacitet.
- (78) Projekter vedrørende lagring, som støttes i henhold til punkt (73), litra (c), skal være afsluttet og i driftsklare senest 48 måneder efter støttetildelingstidspunktet. Ordningen skal indeholde et effektivt sanktionssystem i tilfælde af, at denne frist ikke overholdes ⁽⁵⁴⁾.
- (79) Støtten skal ydes på grundlag af en støtteordning med en anslået kapacitetsvolumen og et anslået budget. En ordning kan begrænses til en eller flere teknologier, der er omhandlet i punkt (73), men må ikke indeholde en begrænsning af støtteberettigelsen, der kan føre til urimelige konkurrencefordrejninger. En ordning må ikke medføre forskelsbehandling, herunder i forbindelse med tildeling af licenser, tilladelser eller koncessioner, når sådanne er påkrævet. Hvis medlemsstaterne indfører et mindstekrav for deltagelse i en ordning i henhold til dette afsnit, må dette ikke være på over 1 MW reduceret kapacitet, og der skal være mulighed for aggregering.
- (80) Medlemsstaterne kan bestemme, at investeringer i produktion af kulstoffattige brændstoffer fra fossile brændstoffer er udelukket fra ordningen, uden at dette betragtes som en kunstig begrænsning af ordningens anvendelsesområde. Hvad angår ordninger, der omfatter investeringer i produktion af kulstoffattige brændstoffer fra fossile brændstoffer kan medlemsstaterne afsætte en minimumsandel af ordningens budget til kulstoffattige brændstoffer, som reducerer risikoen for fastlåsning af fossile brændstoffer.
- (81) Medlemsstaten skal sikre, at princippet om »ikke at gøre væsentlig skade« overholdes.

4.2.1. Investeringsstøtteordninger

- (82) Støtten kan ydes gennem en udbudsprocedure ⁽⁵⁵⁾ eller administrativt.
- (83) De støtteberettigede omkostninger er de samlede investeringsomkostninger.
- (84) Hvis der afholdes en udbudsprocedure med henblik på at yde støtte, skal støtteniveauet svare til resultatet af udbuddet og må ikke overstige 100 % af de samlede støtteberettigede omkostninger ved de støttede projekter.
- (85) Hvis støtten ydes administrativt, skal støtteniveauet fastsættes på grundlag af data om de støtteberettigede omkostninger ved hvert støttet projekt og må ikke overstige 20 % af disse omkostninger. Støtteintensiteten kan forhøjes med 20 procentpoint, hvis det drejer sig om støtte til små virksomheder, og med 10 procentpoint, hvis det drejer sig om støtte til mellemstore virksomheder.

⁽⁵³⁾ Se også fodnote 39.

⁽⁵⁴⁾ Der kan gives bødefritagelse, hvis forsinkelsen skyldes forhold, der ligger uden for støttemodtagerens kontrol, og som ikke med rimelighed kunne forudses på ansøgningstidspunktet.

⁽⁵⁵⁾ Se fodnote 42.

- (86) Støtte i henhold til dette afsnit kan kun kumuleres med støtte efter afsnit 4.1.2 i denne meddelelse, hvis den anmeldte støtteordning giver mulighed herfor på tidspunktet for den oprindelige anmeldelse.

4.2.2. Ordninger med direkte prisstøtte

- (87) Medlemsstaterne kan yde støtte ved hjælp af forskellige instrumenter, herunder differencekontrakter og feed in-præmier.
- (88) Støtten skal ydes gennem en udbudsprocedure ⁽⁵⁶⁾.
- (89) De støtteberettigede omkostninger er de forventede anslåede nettoomkostninger under hensyn til alle de vigtigste omkostninger og indtægter i projektets levetid samt eventuel allerede modtaget støtte diskonteret med de vægtede gennemsnitlige kapitalomkostninger (WACC).
- (90) Støtteniveauet skal svare til resultatet af udbuddet og må ikke overstige 100 % af de samlede støtteberettigede omkostninger ved de støttede projekter.
- (91) Støtten skal have til formål at forhindre unødige forbrejninger af markedernes effektive funktion og navnlig bevare effektive driftsincitamenter og prissignaler. Støttemodtagerne må ikke tilskyndes til at tilbyde deres produktion under deres marginalomkostninger, og de må ikke modtage støtte til produktion i perioder, hvor markedsværdien af denne produktion er negativ
- (92) Der må ikke ydes støtte til kulstoffattige brændstoffer (eller vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse hvor det er relevant), der produceres fra elektricitet hentet fra nettet i mere end 80 % af timerne (eller tidsenheder for markedet) hvert år ⁽⁵⁷⁾.

4.3. Støtteordninger vedrørende ikkefossil fleksibilitet

- (93) Kommissionen vil i henhold til denne meddelelse ⁽⁵⁸⁾ betragte støtte til fremme af ikkefossil el-fleksibilitet ⁽⁵⁹⁾ som omhandlet i elektricitetsforordningens artikel 19g og 19h som forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), når betingelserne i afsnit 3 og i dette underafsnit er opfyldt.
- (94) Foranstaltningen skal udformes således, at den støtter nye investeringer i ikkefossil fleksibilitet. Nye investeringer omfatter bl.a.:
- (a) investeringer i opførelse af ny fleksibel kapacitet. Flytning af brugt fleksibel kapacitet fra en lokalitet til en anden betragtes ikke som en ny investering
 - (b) investeringer med henblik på at øge fleksibiliteten eller den installerede effekt i en eksisterende kapacitet. Kun den øgede fleksibilitet sammenlignet med niveauet før investeringen betragtes som yderligere opnået fleksibilitet som følge af investeringen
 - (c) investeringer med henblik på at forlænge en eksisterende kapacitets levetid. Kun den periode, hvormed levetiden forlænges sammenlignet med levetiden før investeringen, betragtes som yderligere opnået fleksibilitet som følge af investeringen
 - (d) investeringer med henblik på at ændre den primære energikilde, der anvendes af et aktiv til fleksibel produktion, fra fossile til ikkefossile input. Kun den mængde af kapaciteten, hvor den primære energikilde er overgået til ikkefossil sammenlignet med de primære energikilder før investeringen, betragtes som yderligere opnået fleksibilitet som følge af investeringen. I disse tilfælde bør den nationale regulerende myndighed kontrollere, at eventuel resterende fossil kapacitet fortsat er rentabel uden støtten, og at der ikke sker krydssubsidiering af fossilbaseret produktion.

⁽⁵⁶⁾ Se fodnote 42.

⁽⁵⁷⁾ Hvis denne tærskel overskrides, må der ikke ydes støtte til en procentdel af den mængde producerede kulstoffattige brændstoffer, der svarer til andelen af timer over denne tærskel.

⁽⁵⁸⁾ Dette berører ikke vurderingen af andre fleksibilitetsforanstaltninger i henhold til retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi.

⁽⁵⁹⁾ Ikkefossile fleksibilitetsløsninger såsom fleksibelt elforbrug og lagring, der ikke anvender fossile brændstoffer som primær energikilde og bidrager til at imødekomme behovet for el-fleksibilitet.

- (95) Hvor det anses for nødvendigt for ikke at undergrave den økonomiske levedygtighed af eksisterende kapacitet, kan medlemsstaterne desuden udvide støtteberettigelsesreglerne til at omfatte en bredere vifte af ikkefossile fleksibilitetsløsninger, som bidrager til at imødekomme fleksibilitetsbehovet, og som for nylig har modtaget investeringer.
- (96) Foranstaltningen skal være åben for ikkefossil teknologi, der kan levere fleksibilitetstjenesterne, og som minimum for lagring af elektricitet og fleksibelt elforbrug. Støtteordningen må ikke omfatte en kunstig begrænsning eller forskelsbehandling (herunder i forbindelse med tildeling af licenser, tilladelser eller koncessioner, når det er påkrævet). Foranstaltningen må kun indeholde yderligere tekniske krav, som vedrører identificerede systembehov, jf. punkt (103). Minimumskravet for deltagelse må ikke være over 1 MW reduceret kapacitet eller over 1 times minimumslevering, og der skal være mulighed for aggregering.
- (97) Støtte i henhold til dette afsnit skal ydes på grundlag af en ordning med en anslået kapacitetsvolumen og et anslået budget
- (98) Medlemsstaterne skal enten godtgøre, at de er omfattet af undtagelser fra den relevante EU-lovgivning, eller bekræfte, at:
- (a) al teknologi til tilvejebringelse af ikkefossil fleksibilitet, herunder fleksibelt elforbrug og lagring, uafhængigt af det spændingsniveau, som aktiverne er tilsluttet, har mulighed for at:
 - (i) sælge og købe elektricitet på day ahead- og intraday-markederne
 - (ii) deltage i enhver frekvens- og ikkefrekvensrelateret systembærende ydelse, hvor fleksibelt elforbrug og/eller lagring kan levere den krævede tjeneste
 - (iii) deltage i markedsbaseret belastningsomfordeling og/eller kan levere tjenester til håndtering af kapacitetsbegrænsninger til transmissionssystemoperatører og/eller distributionssystemoperatører
 - (b) aggregatorer, herunder uafhængige aggregatorer, kan deltage på de markeder og i de tjenester, der er opført i litra a).
- Hvis der ikke foreligger en sådan bekræftelse, kan foranstaltninger i henhold til dette afsnit kun godkendes for en periode på højst 2 år. Medlemsstaterne kan anmode om en ny godkendelse, når alle markedsforbedringerne er blevet gennemført.
- (99) Medlemsstaterne skal bekræfte, at eventuelle afbødende foranstaltninger, der er identificeret i vurderingen af fleksibilitetsbehov, jf. elektricitetsforordningens artikel 19e, stk. 2, litra c), vil blive gennemført senest to år efter offentliggørelsen af den rapport, der er nævnt i elektricitetsforordningens artikel 19e, stk. 1.
- (100) Hvis der indføres en kapacitetsmekanisme i den pågældende medlemsstat, skal den udformes således, at den muliggør deltagelse af ikkefossil fleksibilitet såsom fleksibelt elforbrug og lagring i kapacitetsmekanismen. Samtidig skal kapacitetsmekanismen og foranstaltningerne til ikkefossil fleksibilitet koordineres på en af følgende måder for ikke at skabe markedshindringer eller føre til overkompensation:
- (a) skal kapaciteten indkøbes i fællesskab ⁽⁶⁰⁾ eller
 - (b) medlemsstaterne kan indføre krav vedrørende ikkefossil fleksibilitet, som er identificeret i vurderingen af fleksibilitetsbehov, i deres kapacitetsmekanismer, f.eks. krav om, at en minimumsmængde af den ikkefossile fleksible kapacitet skal levere reguleringstjenester

⁽⁶⁰⁾ Det betyder, at de nationale myndigheder skal fastsætte et mål for både det fleksibilitetsbehov og det kapacitetsmekanismebehov, der skal indkøbes ved den samme fælles optimerede auktion. Deltagerne yder deres bidrag til både fleksibilitetsbehovene og til kapacitetsmekanismen og tilbyder en samlet pris for levering af de to tjenester eller en vifte af tilbud. Udvælgelsesmetoden bør sikre, at de samlede omkostninger ved at opfylde både fleksibilitetsbehovene og kapacitetsmekanismebehovene er så lave som muligt, dvs. at ingen alternative støttemodtagere kan opfylde både fleksibilitetsbehovene og kapacitetsmekanismebehovene til lavere omkostninger.

- (c) ressourcerne skal vælge at deltage i kun én foranstaltning, enten støtteordningen for ikkefossil fleksibilitet eller kapacitetsmekanismen. Efterspørgselsmålet for hver foranstaltning skal tilpasses for at tage hensyn til deltagelse i den anden foranstaltning.
- (101) Det efterspørgselsmål, der skal dækkes, skal fastsættes i overensstemmelse med den rapport, der vedtages efter den europæiske metode og de vejledende kriterier, der er omhandlet i elektricitetsforordningens artikel 19e, på basis af behovet for på omkostningseffektiv vis at opnå forsyningssikkerhed og -pålidelighed og dekarbonisere elektricitetssystemet.
- (102) Indtil denne metode og vejledning er udviklet, bør efterspørgselsmålet ikke overstige det foreløbige vejledende nationale mål for fleksibilitet som omhandlet i elektricitetsforordningens artikel 19f. Hvis efterspørgselsmålet ikke er baseret på den europæiske metode og de vejledende kriterier i elektricitetsforordningens artikel 19e, skal den nationale regulerende myndighed bekræfte, at det efterspørgselsmål, der skal dækkes ⁽⁶¹⁾, afspejler:
- (a) det vurderede behov for fleksibilitet under antagelse af, at markedsforbedringerne i punkt (98) og (99) er blevet gennemført, og
 - (b) den markedsbaserede investering, der ventes gennemført, under hensyn til de i litra a) nævnte markedsforbedringer.
- (103) De tekniske betingelser (f.eks. prækvalifikationskrav ⁽⁶²⁾, krav til deltagerne vedrørende tilgængelighed eller ydelse) og den enhed for fleksibilitetstjeneste, der anvendes til rangordningen af bud, skal være klart begrundede ud fra specifikke behov, der er identificeret i den behovsvurdering, der er omhandlet i punkt (101).
- (104) Støtten ydes i form af kontrakter, i henhold til hvilke der ydes et direkte tilskud til den tilgængelige fleksible kapacitet, der skabes gennem de investeringer, der er omhandlet i punkt (94) og (95). For flerårige kontrakter skal varigheden af en kontrakt stå mål med det investeringsniveau, der er nødvendigt for at opfylde kontraktbetingelserne, og må under ingen omstændigheder overstige investeringsens afskrivningsperiode.
- (105) Støttebeløbet fastsættes gennem en udbudsprocedure, hvor buddene rangordnes udelukkende på grundlag af budpris pr. enhed tilgængelig fleksibel kapacitet om året, og støtten tildeles på grundlag af clearingprisen pr. enhed tilgængelig fleksibel kapacitet om året.
- (106) Kontrakten skal indeholde bestemmelser om, hvilken metode der anvendes til at kontrollere den støttede fleksibilitets tilgængelighed samt til at beregne passende afskrækkende bøder i tilfælde af manglende tilgængelighed eller opsigelse af kontrakten før tid. Alle støttemodtagere skal som minimum aktiveres (ydelse eller test) en gang om året med ≤24 timers varsel. Bøden for manglende tilgængelighed skal være den samme for alle teknologier, og støttemodtagere, som er tilgængelige i mindre end 50 % af tiden i løbet af et år, skal pålægges en bøde på et beløb, der som minimum svarer til de tilsvarende fleksibilitetsindtægter i samme periode.
- (107) Den nationale regulerende myndighed skal bekræfte, at betingelserne vedrørende tilgængelighed og bøderne i kontrakten ikke vil medføre unødigt forurening af elmarkedernes rette virkemåde ⁽⁶³⁾. Navnlig skal støttemodtagerne tilskyndes til at deltage effektivt på elmarkederne og udsættes for prisudsving og markedsrisici gennem hele aktivets levetid.

⁽⁶¹⁾ Denne mængde fleksibilitet kan enten være baseret på det vejledende nationale mål for ikkefossil fleksibilitet som defineret i elektricitetsforordningens artikel 19f eller på foreløbige vejledende nationale mål, indtil de tillades i henhold til elektricitetsforordningens artikel 19f.

⁽⁶²⁾ Præferencer med hensyn til beliggenhed, minimumshastighed for opregulering og/eller nedregulering samt minimumsvarighed for aktivering bør håndteres ved hjælp af reduktionsfaktorer. Reduktionsfaktorer anvendes til at foretage en tilpasning af en kapacitetsressources installerede kapacitet med henblik på at afdække dens bidrag til fleksibilitetsbehovet (og afspejler forskellige teknologiers forskellige bidrag til det identificerede behov). Denne beregning skal bygge på de data, der er anvendt til at fastsætte fleksibilitetsbehovet, og ajourføres mindst hvert andet år og skal godkendes af den nationale regulerende myndighed. Reduktionsfaktorerne skal beregnes for hver ressource, der er i stand til at levere sit output konstant i mindst 1 time.

⁽⁶³⁾ »Unødigt forurening« omfatter ikke den måde, hvorpå foranstaltningen påvirker markedsprisdannelsen (sammenlignet med et kontrafaktisk scenario uden støtteforanstaltningen), og eventuelle virkninger på eksisterende ressourcer, når foranstaltningen kun vedrører nye investeringer, eller på udenlandske ressourcer, når foranstaltningen kun vedrører nationale ressourcer.

- (108) Den pågældende medlemsstat skal bekræfte, at foranstaltningen støtter muligheden for grænseoverskridende deltagelse af ressourcer, der kan levere den krævede tekniske ydelse, når cost benefit-analysen er positiv.
- (109) For at skabe effektive incitamenter til at tilpasse forbruget til prissignaler bør forbrugere, der er med til at skabe et fleksibilitetsbehov, deltage i foranstaltningens omkostninger på grundlag af deres forbrug i løbet af mindst 1 % og højst 5 % af timerne (eller tidsenheder for markedet) med de højeste priser⁽⁶⁴⁾ hvert år eller alternativt i løbet af mindst 1 % og højst 20 % af de timer (eller tidsenheder for markedet) hvert år, hvor behovet for fleksibilitet er mere sandsynligt (f.eks. på grundlag af reguleringsmønstre)⁽⁶⁵⁾. Hvis der anvendes tekniske kriterier med hensyn til lokalitet, bør ekstraomkostningerne ved at anvende sådanne kriterier fordeles til elforbrugere i de pågældende lokaliteter. Kommissionen er af den opfattelse, at et sådant bidrag er proportionalt, når det som minimum svarer til 90 % af omkostningerne ved foranstaltningen. Der kan opkræves afgift af de balanceansvarlige parter (f.eks. leverandørerne).
- (110) Foranstaltningen kan godkendes for en periode på højst 5 år.

4.4. Støtte til kapacitetsmekanismer, der følger en målmodel

- (111) Kommissionen vil betragte støtte til kapacitetsmekanismer som omhandlet i elektricitetsforordningens artikel 21 og 22, som forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), forudsat at følgende betingelser såvel som betingelserne i afsnit 3 er opfyldt:
- (a) foranstaltningen opfylder alle de kriterier, der gælder for enten strategiske reserver eller markedsdækkende kapacitetsmekanismer, der følger en målmodel som anført i bilag I
 - (b) foranstaltningen er godkendt for en periode på højst 10 år.

4.5. Midlertidig prislettelse på elektricitet til fordel for energiintensive brugere

4.5.1. Overgang til lavere elomkostninger

- (112) Tiltagene i aftalen om ren industri vil ændre Unionens økonomi i overensstemmelse med EU's ambitiøse klimamål. Indtil dekarboniseringen af Unionens elsystem har givet sig fuldt udslag i lavere elpriser, vil omkostningerne for industrierne i Unionen fortsat være højere end for deres konkurrenter i jurisdiktioner med mindre ambitiøse klimapolitikker.
- (113) Dette skaber især udfordringer for sektorer, som er særligt udsatte for international handel og stærkt afhængige af elektricitet for at skabe værdi. Høje elpriser øger risikoen for, at disse industrier flytter til steder uden for Unionen, hvor der ikke findes nogen miljølovgivning, eller hvor den er mindre ambitiøs. Samtidig risikerer høje elomkostninger at modvirke elektrificeringen af produktionsprocesser, som er et afgørende element i en vellykket dekarbonisering af Unionen. For at afbøde disse risici og negative indvirkninger på miljøet kan medlemsstaterne indrømme midlertidig prislettelse på elektricitet til fordel for virksomheder, der er aktive inden for de berørte økonomiske sektorer.

4.5.2. Anvendelsesområde og støtteberettigelse

- (114) Kommissionen vil betragte støtte i form af midlertidig prislettelse på elektricitet til fordel for aktiviteter inden for sektorer, hvor disse risici er særlig udtalte, som forenelig med traktatens artikel 107, stk. 3, litra c). For at opnå en varig indvirkning skal støttemodtagerne foretage investeringer, der bidrager til den grønne omstilling og understøtter omkostningerne ved energisystemet på mellemlang til lang sigt (f.eks. ved at erstatte fossile brændstoffer med vedvarende energi).

⁽⁶⁴⁾ Prisen er enten day ahead-prisen eller en engrospris eller afregningspris for ubalancer, der er tættere på realtid. For at undgå dobbelttælling i de tilfælde, hvor ressourcer til fleksibelt elforbrug og til forbrug bag måleren deltager direkte i ordningen for ikkefossil fleksibilitet, skal de også underlægges sådanne afgifter for al elektricitet, der ikke forbruges i henhold til leveringskravet i fleksibilitetsordningen.

⁽⁶⁵⁾ For at undgå dobbelttælling i de tilfælde, hvor ressourcer til fleksibelt elforbrug og til forbrug bag måleren deltager direkte i ordningen for ikkefossil fleksibilitet, skal de også underlægges sådanne afgifter for al elektricitet, der ikke forbruges i henhold til leveringskravet i fleksibilitetsordningen.

- (115) Medlemsstaterne kan indrømme nedsættelser af engrosprisen på el for en bestemt andel af elforbruget, uanset elforsyningskilden (egenproduktion, elforsyningskontrakter eller netforsyning). Dette afsnit vedrører ikke nedsættelser af afgifter til finansiering af støtte til vedvarende kilder eller til kraftvarmeproduktion, som fortsat er omhandlet i afsnit 4.11 i retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi.
- (116) Risikoen på sektorniveau for at aktiviteter flyttes til steder uden for Unionen med manglende eller mindre ambitiøs miljødisciplin afhænger i høj grad af den pågældende sektors elektricitetsintensitet og dens åbenhed for international handel. Derfor kan der kun ydes støtte til virksomheder i sektorer, hvor disse risici er betydelige. Det drejer sig om de sektorer, der er opført i bilag 1 til retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi ⁽⁶⁶⁾, hvor mangedoblingen af deres handelsintensitet og elektricitetsintensitet på EU-plan når op på mindst 2 %, og hvis handelsintensitet og elektricitetsintensitet på EU-plan er mindst 5 % for hver indikator.
- (117) En sektor eller delsektor, som opfylder kriterierne for støtteberettigelse i punkt (116), men som ikke er opført på nævnte liste, vil også blive betragtet som støtteberettiget, forudsat at medlemsstaten påviser dette med data, som er repræsentative for sektoren eller delsektoren på EU-plan, er kontrolleret af en uafhængig ekspert og er baseret på en periode på mindst de tre seneste år, for hvilke der findes sådanne data.
- (118) Støtten ydes på grundlag af en støtteordning med et anslået budget. Medlemsstaterne kan begrænse støtteordningen til specifikke økonomiske sektorer afhængigt af deres eksponering for elomkostninger eller til økonomiske sektorer, der er særlig vigtige for det indre markedes økonomi eller sikkerhed og modstandsdygtighed. En sådan begrænsning skal imidlertid udformes bredt og må ikke føre til kunstig begrænsning af potentielle støttemodtagere. I hver støtteberettiget sektor skal medlemsstaterne sikre, at valget af støttemodtagere træffes på basis af objektive, ikkediskriminerende og gennemsigtige kriterier, og at støtten i princippet ydes på samme måde for alle konkurrenter i samme sektor, hvis de er i samme faktuelle situation.

4.5.3. Tilskyndelsesvirkning og proportionalitet

- (119) Støtten er kun forenelig med det indre marked, hvis den har en tilskyndelsesvirkning. For at støtten kan have en tilskyndelsesvirkning og i praksis forebygge de risici, der er beskrevet i afsnit 4.5.1, skal der indgives anmodning om og foretages udbetaling af støtten til modtageren i det år, hvor omkostningerne opstår, eller i det følgende år.
- (120) Kommissionen vil for så vidt angår støttemodtagere inden for de i punkt (116) og (117) omhandlede sektorer betragte støtten som proportional, hvis den højst dækker en nedsættelse på 50 % af den årlige gennemsnitlige engrospris i det budområde, som støttemodtageren er tilknyttet, og højst 50 % af dennes årlige elforbrug. Det samlede årlige elforbrug kan måles enten i det år, hvor de støtteberettigede omkostninger opstår, eller i det foregående år. Kommissionen mener også, at sådanne nedsættelser ikke må resultere i en pris på under 50 EUR/MWh for det støtteberettigede forbrug, hvis støtten skal være proportional.

4.5.4. Bidrag til dekarbonisering

- (121) Når de tilrettelægger deres ordninger skal medlemsstaterne fastsætte, hvilke typer af investeringer der kan påvises at yde et ekstra bidrag til at reducere omkostningerne ved elsystemet, idet de afspejler markedes- og systembehovene i den pågældende medlemsstat, uden at resultere i en forøgelse af det fossile brændstofforbrug. Støttemodtagerne skal forpligtes til at afsætte mindst 50 % af støttebeløbet under foranstaltningen til sådanne investeringer i nye eller moderniserede aktiver. De støtteberettigede investeringsaktiviteter kan f.eks. omfatte udvikling af kapacitet til produktion af vedvarende energi, løsninger til energilangring, foranstaltninger til at øge fleksibiliteten på efterspørgselssiden, forbedringer af energieffektiviteten, som påvirker efterspørgslen efter elektricitet, samt udvikling af elektrolysatorer til produktion af vedvarende eller kulstoffattig brint. Investeringer i elektrificering er også støtteberettigede. Medlemsstaterne kan fastsætte en mere begrænset liste over støtteberettigede investeringer, men investeringer til at øge fleksibiliteten på efterspørgselssiden skal være støtteberettigede.

⁽⁶⁶⁾ Hvis den statistiske klassificering for en bestemt økonomisk aktivitet i en NACE-kode er blevet påvirket af den seneste ændring af NACE-nomenklaturen (Kommissionens delegerede forordning (EU) 2023/137 (EUT L 19 af 20.1.2023, s. 5)), kan medlemsstaterne vælge at benytte enten den ændrede klassificering eller den klassificering, der var gældende på vedtagelsestidspunktet for retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi.

- (122) Investeringerne må ikke være omfattet af andre støtteforanstaltninger. Den støtteberettigede investeringsaktivitet skal påbegynde driften senest 48 måneder efter tildelingen af støtte efter dette afsnit, medmindre støttemodtageren over for medlemsstaten kan påvise, at der er brug for længere tid af tekniske årsager. En enkelt investering kan omfatte støtte, der modtages over flere år. Investeringerne kan foretages hos støttemodtageren eller delegeres til tredjeparter. I sidstnævnte tilfælde er støttemodtageren fortsat ansvarlig for den effektive gennemførelse af investeringen.
- (123) Medlemsstaten kan yde yderligere støtte på op til 10 % af det beløb, der tildeles i henhold til punkt (120). Støttemodtagerne skal afsætte mindst 75 % af denne yderligere støtte til de investeringer, der er anført i punkt (121). Medlemsstaterne må kun yde en sådan yderligere støtte, hvis støttemodtageren kan godtgøre, at mindst 80 % af det samlede investeringsbeløb går til investeringer med henblik på at øge fleksibiliteten i efterspørgslen, herunder ikkefossile backupforsyninger.
- (124) Medlemsstaten skal kontrollere, at disse krav er opfyldt for hver støttemodtager, og offentliggøre årlige rapporter om de investeringsforanstaltninger, der gennemføres i henhold til dette afsnit.

4.5.5. Kumulation

- (125) Foruden de generelle kumulationsregler i afsnit 3.3 kan støtte ydet i henhold til nærværende afsnit kumuleres med enhver anden statsstøtte eller de minimis-støtte eller kombineres med centralt forvaltede EU-midler, der ydes i forbindelse med de samme, helt eller delvist overlappende, støtteberettigede omkostninger (dvs. engrosprisen på elektricitet inklusive indirekte omkostninger som følge af, at omkostningerne ved drivhusgasemissioner væltes over i elpriserne), forudsat at sådan kumulering ikke medfører en overskridelse af den højeste støtteintensitet eller det højeste støttebeløb, der gælder i henhold til de relevante betingelser. Ved kumulation med støtte til kompensation for indirekte emissionsomkostninger, der ydes i henhold til Kommissionens retningslinjer for visse statsstøtteforanstaltninger som led i systemet for handel med kvoter for drivhusgasemissioner efter 2021 ⁽⁶⁷⁾, må det kombinerede støttebeløb ikke overstige det højest gældende beløb i de to sæt retningslinjer.

4.5.6. Varighed

- (126) Der kan ydes støtte i henhold til dette afsnit til støttemodtagerne i højst tre år. Der må ikke foretages nogen betalinger efter den 31. december 2030.

5. STØTTE TIL DEKARBONISERING AF INDUSTRIEN

- (127) Foruden de eksisterende muligheder i henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), og retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi vil Kommissionen betragte støtte til investeringer, der fører til en væsentlig reduktion af drivhusgasemissionerne fra industrielle aktiviteter med henblik på at nå Unionens klimaambitioner, eller der fører til en væsentlig reduktion af energiforbruget inden for industrielle aktiviteter gennem forbedret energieffektivitet, som forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), forudsat at betingelserne i afsnit 3 og i dette afsnit er opfyldt.
- (128) Forbedringer af materialeeffektivitet kan også reducere de drivhusgasemissioner, der skabes ved industrielle aktiviteter. Miljøfordelene ved materialeeffektivitet går videre end blot at reducere drivhusgasemissionerne. Derfor er støtte til materialeeffektivitet, cirkulær økonomi og bioøkonomi omfattet af et specifikt afsnit i retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi (afsnit 4.4). Der kan også allerede ydes støtte efter eksisterende statsstøtteregler til biogas- og biomethanprojekter, der er udformet med henblik på at producere afgasset biomasse, som derefter forarbejdes til biobaserede næringsstoffer eller gødningsprodukter (f.eks. biogødning). Afsnit 4.4 i retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi udgør retsgrundlaget herfor samt for nyttiggørelse af biologiske restprodukter og erstatning af primære råstoffer med sekundære råstoffer. Kommissionen vil prioritere behandlingen af sådanne sager. Der kan også ydes støtte til investeringer, som støtter den cirkulære økonomi, uden forudgående anmeldelse i henhold til den generelle gruppefritagelsesforordning.

⁽⁶⁷⁾ EUT C 317 af 25.9.2020, s. 5.

5.1. Anvendelsesområde og generelle betingelser

- (129) Dette afsnit finder generel anvendelse på investeringer med henblik på at reducere drivhusgasemissionerne eller forbedre energieffektiviteten ved industrielle aktiviteter. I dette afsnit forstås der ved industrielle aktiviteter aktiviteter, som finder sted i industrianlæg ⁽⁶⁸⁾, og som omfatter storskalaproduktion af materielle færdigprodukter eller mellemprodukter.
- (130) Dette afsnit finder ikke anvendelse på:
- (a) statsstøtte til primærproduktion af landbrugsprodukter eller primærproduktion af fiskevarer og akvakulturprodukter ⁽⁶⁹⁾
 - (b) statsstøtte til produktion, transport og lagring af energi, jf. dog punkt (131) og (132) ⁽⁷⁰⁾
 - (c) statsstøtte til nye investeringer i industriproduktion, herunder investeringer som omhandlet i punkt (131), som strukturelt er baseret på fossile brændstoffer. Investeringer baseret på naturgas kan undtagelsesvis være omfattet af dette afsnit, hvis de opfylder de yderligere betingelser i underafsnit 5.2.4.
- (131) Selv om støtte til energiproduktion som sådan er omfattet af afsnit 4 i denne meddelelse, kan sådan aktivitet undtagelsesvis også være omfattet af dette afsnit 5, hvis:
- (a) den indgår i en investering med henblik på at reducere drivhusgasemissionerne eller forbedre energieffektiviteten ved industrielle aktiviteter, jf. punkt (139)
 - (b) energien produceres fra vedvarende kilder ⁽⁷¹⁾. Ved varme- eller kraftvarmeproduktion kan der også anvendes naturgas, hvis de yderligere betingelser i underafsnit 5.2.4 er opfyldt. Produktion af kulstoffattige brændsler som omhandlet i punkt (73), litra (a) kan også være omfattet
 - (c) energien produceres enten på det sted, hvor den industrielle aktivitet udføres, eller i den industripark ⁽⁷²⁾, hvor den industrielle aktivitet udføres, forudsat at energien leveres til den industrielle bruger gennem et afgrænset net uden at gå gennem det offentlige net og
 - (d) enten i) mindst 80 % af den energi, der produceres, anvendes i forbindelse med de industrielle aktiviteter på projektets lokation ⁽⁷³⁾ eller ii) for så vidt angår investeringer i højeffektiv kraftvarmeproduktion, støttemodtageren anvender den producerede varme fuldt ud ⁽⁷⁴⁾.
- (132) Dette afsnit finder anvendelse på støtte til investeringer i infrastruktur i tilknytning til energilagring eller -transport, forudsat at investeringen udgør en integrerende del af en investering som omhandlet i punkt (139) eller punkt (131), og:
- (a) i forbindelse med lagring, infrastrukturen er beliggende på projektets lokalitet og er dimensioneret i forhold til investerings behov
 - (b) i forbindelse med transport, infrastrukturen enten er beliggende på projektets lokalitet eller udelukkende skal forbinde denne lokalitet til en åben infrastruktur, der er underlagt tredjepartsadgang i overensstemmelse med de gældende regler for det indre energimarked.

⁽⁶⁸⁾ Det kan også omfatte mineanlæg, bortset fra anlæg til udvinding af energiprodukter.

⁽⁶⁹⁾ Ved primærproduktion af landbrugsprodukter henvises til produktion af de produkter fra jordbrug og husdyrbrug, som er opført i bilag I til traktaten, og som ikke kræver yderligere handling, der ændrer disse produkters karakter. Ved primærproduktion af fiskevarer og akvakulturprodukter henvises til alle aktiviteter i forbindelse med fiskeri, opdræt eller dyrkning af akvatiske organismer, samt aktiviteter på bedriften eller om bord, der er nødvendige for at forberede et dyr eller en plante til det første salg, herunder udskæring, filetering eller nedfrysning, og det første salg til forhandlere eller forarbejdningsvirksomheder.

⁽⁷⁰⁾ Dette afsnit omfatter investeringer i industrielle aktiviteter i raffinaderier, der producerer petrokemiske produkter, som ikke anvendes som opvarmningsbrændsel eller motorbrændstof til transport.

⁽⁷¹⁾ Jf. punkt (48), litra a), som omfatter produktion af vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse.

⁽⁷²⁾ En industripark er et geografisk afgrænset industriområde, hvor visse forsyningsydelser leveres til en gruppe af virksomheder.

⁽⁷³⁾ Denne vurdering skal være baseret på troværdige forudgående simuleringer med hensyn til forventet energiproduktion og forventet efterspørgsel.

⁽⁷⁴⁾ Med henblik på litra c) skal mindst 80 % af energien anvendes til de industrielle aktiviteter, der udføres i industriparken, eller varmen skal anvendes fuldt ud i industriparken for så vidt angår investeringer i varmeproduktion gennem højeffektiv kraftvarmeproduktion.

- (133) Støtte i henhold til dette afsnit ydes på grundlag af en ordning med et anslået budget. Medlemsstaterne skal forelægge et skøn over den samlede mængde drivhusgasemissioner, der vil blive sparet, eller over de samlede energibesparelser, der vil blive opnået ved hjælp af ordningen. Støtte efter dette afsnit kan udelukkende ydes i form af direkte tilskud, tilbagebetalingspligtige forskud, lån, garantier eller skattefordele ⁽⁷⁵⁾.
- (134) De ordninger, der vurderes i henhold til dette afsnit, bør i princippet dække alle de sektorer, som kan bidrage til målene i punkt (127). Medlemsstater, som ønsker at begrænse ordningens anvendelsesområde til visse sektorer, skal i) begrunde en sådan begrænsning i objektive hensyn, og ii) godtgøre, at begrænsningen af ordningen bidrager til at nå EU's og nationale klimamål og ikke unødigt udelukker mere klima- og miljøvenlige løsninger.
- (135) Som en safe harbour-bestemmelse, og uden at det berører medlemsstaternes ret til at fremlægge alternative begrundelser, vil Kommissionen antage, at begrænsning af en ordnings anvendelsesområde er begrundet med henblik på punkt (134), hvis ordningen omfatter alle stationære anlæg som omhandlet i kapitel III i ETS-direktivet ⁽⁷⁶⁾.
- (136) For at sikre, at projekterne gennemføres hurtigt og leverer de forventede drivhusgasemissions- eller energibesparelser, skal medlemsstaterne sikre, at:
- (a) det anlæg eller det udstyr, der finansieres med støtten, er taget i drift senest 60 måneder efter støttetildelingstidspunktet, og
 - (b) projektet, når det nye anlæg eller udstyr, der er finansieret med støtten, er i fuld drift ⁽⁷⁷⁾, leverer en direkte reduktion af drivhusgasemissionerne eller direkte energibesparelser svarende til mindst 80 % af den forventede reduktion eller de forventede besparelser.
- (137) Ordningerne skal indeholde et effektivt sanktionssystem i tilfælde af, at betingelserne i punkt (136) ikke er opfyldt ⁽⁷⁸⁾.
- (138) Medlemsstaten skal godtgøre, at støtten ikke finansierer en forøgelse af støttemodtagerens samlede produktionskapacitet. Dette gælder imidlertid ikke ved:
- (a) midlertidige forøgelser af produktionskapaciteten i overgangsperioden, før det nye anlæg eller udstyr, der finansieres af støtten, er fuldt driftsklart, og det eksisterende udstyr endnu ikke er helt nedlagt, eller
 - (b) begrænsede kapacitetsforøgelser som følge af tekniske behov på højst 15 % sammenlignet med situationen før den investering, der finansieres af støtten.

5.2. Minimumsvirkning med hensyn til dekarbonisering og energieffektivitet

5.2.1. Generelle betingelser

- (139) Investeringer med henblik på at reducere drivhusgasemissionerne fra anlæg eller forbedre energieffektiviteten ved industrielle aktiviteter som omhandlet i punkt (129)-(132) er støtteberettigede, uanset hvilken teknologisk løsning der anvendes, forudsat at de enten:
- (a) fører til en reduktion af de direkte drivhusgasemissioner som følge af den pågældende aktivitet, i) som ikke ville have fundet sted uden støtten under hensyn til de politiske foranstaltninger og mekanismer, der er indført for at afhjælpe den samme markedsfejl, herunder Unionens emissionshandelssystem (ETS), og ii) som er i overensstemmelse med målene i den europæiske klimalov ⁽⁷⁹⁾, eller

⁽⁷⁵⁾ Andre former for støtte, nærmere bestemt direkte støtte til CO₂-reduktion i form af f.eks. (CO₂-)differencekontrakter og feed in-præmier, samt omsættelige certifikater er ikke omfattet af dette afsnit. Disse former for støtte eller andre former for direkte støtte til CO₂-reduktion vurderes i henhold til retningslinjerne for støtte til klima, miljøbeskyttelse og energi.

⁽⁷⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF af 13. oktober 2003 om et system for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Unionen og om ændring af Rådets direktiv 96/61/EF.

⁽⁷⁷⁾ Det er typisk tilfældet inden for to år efter idriftsættelsen.

⁽⁷⁸⁾ Der kan gives bødefritagelse, hvis den manglende opfyldelse af betingelserne skyldes forhold, der ligger uden for støttemodtagerens kontrol, og som ikke med rimelighed kunne forudses på ansøgningstidspunktet.

⁽⁷⁹⁾ For investeringer foretaget af virksomheder, der forelægger omstillingsplaner, omfatter dette et krav om, at investeringerne skal være i overensstemmelse med virksomhedens omstillingsplan, jf. direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering (direktiv (EU) 2022/2464 af 14. december 2022).

- (b) fører til en reduktion af den pågældende aktivitets energiforbrug pr. enhed output sammenlignet med situationen uden støtten ⁽⁸⁰⁾ og er omfattet af en tilbagebetalingsperiode på 5 år eller derover. Reduktionen i energiforbruget pr. enhed output skal være på mindst 10 % for allerede dekarboniserede processer og mindst 20 % i alle andre tilfælde ⁽⁸¹⁾.
- (140) Som en safe harbour-bestemmelse, og uden at det berører medlemsstaternes ret til at fremlægge alternative begrundelser, vil Kommissionen antage, at støtte til dekarboniseringsinvesteringer er i overensstemmelse med punkt (139), litra (a), hvis ordningen indeholder følgende betingelser:
- (a) med hensyn til investeringer med henblik på at reducere drivhusgasemissionerne ved eksisterende anlæg:
 - i. investeringen reducerer det eksisterende anlægs drivhusgasemissioner med mindst 40 % og, for anlæg som omhandlet i kapitel III til ETS-direktivet ⁽⁸²⁾, bringer dem ned under de gennemsnitlige emissioner for de 10 % mest effektive anlæg som fastsat i den gennemførelsesforordning, der er i kraft på tidspunktet for offentliggørelsen af ordningen, vedrørende etablering benchmarks i henhold til artikel 10a i direktiv 2003/87/EF (»de mest effektive anlæg«), eller
 - ii. investeringen reducerer drivhusgasemissionerne ved en teknisk enhed ⁽⁸³⁾ i anlægget med mindst 90 % og fastlåser ikke fossile brændstoffer
 - (b) med hensyn til investeringer med henblik på at reducere drivhusgasemissionerne fra nye anlæg, som erstatter et eksisterende anlæg, skal investeringen sikre, at anlæggets drivhusgasemissioner er mindst 10 % under de mest effektive anlæg eller en tilsvarende værdi for andre anlæg end dem, der er nævnt i bilag III til ETS-direktivet.
- (141) Projekterne skal resultere i en samlet reduktion af drivhusgasemissionerne. De må ikke blot resultere i, at drivhusgasemissionerne flyttes fra den berørte industrisektor og over til energisektoren eller fra et industriområde til et andet.
- (142) For at godtgøre, at emissionerne ikke blot flyttes, skal medlemsstaterne påvise, at de indirekte drivhusgasemissioner forbundet med de støtteberettigede projekter ikke fuldstændig udligner de reduktioner af de direkte drivhusgasemissioner, der opnås med investeringen, således at emissionsbesparelserne forbliver væsentlige. Medlemsstaterne kan godtgøre dette med udgangspunkt i ordningens udformning eller på grundlag af simuleringer af forventede besparelser af drivhusgasemissioner samt forventede indirekte emissioner pr. referenceprojekt ved hjælp af fastlagte metoder. I forbindelse med elektricitet kan det også godtgøres ved at påvise, i) at den forventede forøgelse af efterspørgslen efter elektricitet som følge af ordningen kan dækkes til fulde med en forøgelse af udbuddet af elektricitet fra vedvarende eller kulstoffattige kilder i overensstemmelse med prognoserne i den pågældende medlemsstats seneste nationale energi- og klimaplan eller mere ajourførte planer om at øge effektproduktionen fra vedvarende eller kulstoffattige kilder, hvis disse er vedtaget efter den seneste ajourføring af energi- og klimaplanen, og ii) at støttemodtagerne fortsat er eksponeret for elprissignaler, og at ordningen indeholder tilstrækkelige incitamenter til at gennemføre fleksibilitetsløsninger.

⁽⁸⁰⁾ Omfanget af energibesparelser skal beregnes på grundlag af udstyrets endelige energiforbrug.

⁽⁸¹⁾ Investeringer, som indebærer en ændring i en energikilde eller energibærer, f.eks. omlægning fra kul til gas, betragtes som dekarboniseringsprojekter og er underlagt betingelserne vedrørende dekarbonisering og ikke energieffektivitet.

⁽⁸²⁾ I forbindelse med dette punkt skal anlæggets drivhusgasemissioner måles på niveauet for den ETS-relevante industrielle produktbenchmarkede delinstallation som defineret i artikel 2, nr. 2), i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/331 af 19. december 2018 om fastlæggelse af midlertidige EU-regler for harmoniseret gratistildeling af emissionskvoter i henhold til artikel 10a i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF (EUT L 59 af 27.2.2019, s. 8). For at sikre, at projekterne kan sammenlignes med hinanden, skal medlemsstaterne udvikle en fælles metode til beregning af drivhusgasemissionsbesparelser for aktiviteter, der ikke er omfattet af ETS.

⁽⁸³⁾ Som omhandlet i afsnit 4.4 i Kommissionens vejledning om fortolkningen af bilag I til ETS-direktivet, offentliggjort den 18.3.2010 (findes kun på engelsk): https://climate.ec.europa.eu/system/files/2016-11/guidance_interpretation_en.pdf. For sektorer, der ikke er omfattet af ETS, kan begrebet anvendes analogt.

(143) Som en safe harbour-bestemmelse, og uden at det berører medlemsstaternes ret til at fremlægge alternative begrundelser, vil Kommissionen antage, at betingelserne i punkt (142) er opfyldt i følgende scenarier:

- (a) indirekte emissioner i tilknytning til anvendelse af brint i overensstemmelse med betingelserne i punkt (146)
- (b) indirekte emissioner i tilknytning til fleksible elektrificeringsprojekter⁽⁸⁴⁾, herunder anvendelse af varmepumper, hvor det endelige energioutput væsentligt overstiger det primære energioutput ifølge metoden i bilag VII til direktiv 2018/2001 eller
- (c) indirekte emissioner i tilknytning til anvendelse af biobrændstoffer, flydende biobrændsler, biogas (herunder biomethan) og biomassebrændsel i overensstemmelse med betingelserne i punkt (145).

(144) Medlemsstaterne skal sikre, at støtte til dekarbonisering ikke unødigt fortrænger investeringer i renere alternativer, der allerede findes på markedet, eller fastlåser visse teknologier og dermed hæmmer den bredere udvikling af et marked for og anvendelsen af renere løsninger. Medlemsstaterne må derfor ikke begrænse ordningernes teknologiske rækkevidde unødigt. Navnlig må de med hensyn til dekarbonisering af industriel varmeproduktion under 500 °C ikke udelukke de mest klima- og miljøvenlige teknologier, dvs. ikkebiomassebaseret varmeproduktion, fleksibel elektrificering og genanvendelse af overskudsvarme.

5.2.2. Supplerende krav ved støtte til biobrændstoffer, brint eller brintbaserede brændstoffer

(145) For støtteordninger, som dækker investeringer, der er forbundet med fuld eller delvis brug af biobrændstoffer, flydende biobrændsler, biogas (herunder biomethan) og biomassebrændsler, skal medlemsstaterne indføre krav om, at disse brændstoffer opfylder bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterierne i direktiv (EU) 2018/2001 og dets gennemførelsesretsakter eller delegerede retsakter.

(146) For støtteordninger, der omfatter investeringer forbundet med fuld eller delvis brug af brint eller brintbaserede brændstoffer, skal medlemsstaterne indføre krav til at sikre, at den brint eller de brintbaserede brændstoffer, der anvendes i projektet, enten er vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse eller kulstoffattige brændstoffer⁽⁸⁵⁾. Disse brændstoffer kan kombineres med brint produceret fra biomasse, der opfylder bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterierne i direktiv (EU) 2018/2001 og dets gennemførelsesretsakter og delegerede retsakter.

5.2.3. Supplerende krav ved støtte til CO₂-opsamlingsprojekter

(147) For støtteordninger, som også dækker investeringer i udvikling af udstyr til CO₂-opsamling⁽⁸⁶⁾, skal medlemsstaterne sikre, at projekter, som dækker investeringer i udstyr til CO₂-opsamling, ved idriftsættelsen fører til undgåelse af direkte drivhusgasemissioner under hensyn til hele CO₂-opsamlings og -lagringskæden (CCS) eller CO₂-opsamlings og -anvendelseskæden (CCU).

⁽⁸⁴⁾ Investeringer i elektrificering betragtes som fleksible, hvis f.eks. elforbruget kan tilpasses på basis af prissignaler, eller hvis investeringen er ledsaget af krav vedrørende de fleksibilitetsløsninger, der skal installeres, såsom energilagring.

⁽⁸⁵⁾ Kulstoffattige brændstoffer som defineret i artikel 2, nr. 13), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1788 af 13. juni 2024 om fælles regler for de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint og i dets gennemførelsesretsakter eller delegerede retsakter.

⁽⁸⁶⁾ Investeringer i anlæg til transport, lagring og udnyttelse er ikke omfattet af dette afsnit. Tilslutningsinfrastruktur (til et net) kan imidlertid være omfattet af dette afsnit, hvis den er i overensstemmelse med punkt (132).

- (148) Som en safe harbour-bestemmelse, og uden at dette berører medlemsstaternes ret til at fremlægge alternative begrundelser, vil Kommissionen antage, at ordningen er i overensstemmelse med punkt (147), hvis den indeholder bestemmelser om, at kun følgende projekter er støtteberettigede:
- (a) projekter, der vedrører installation af udstyr til CO₂-opsamling, hvis det indfangede CO₂ ved idriftsættelsen i) anvendes således, at det er permanent kemisk bundet i et produkt, så det ikke udledes i atmosfæren ved normal brug, herunder i forbindelse med enhver normal aktivitet, der udføres, efter at produktet er udtjent, eller ii) anvendes til produktion af syntetiske brændstoffer i overensstemmelse med gældende EU-ret og/eller
 - (b) projekter, der vedrører installation af udstyr til CO₂-opsamling med henblik på varig geologisk lagring gennem en CO₂-opsamlings og -lagringskæde på de lokaliteter, der er godkendt i overensstemmelse med direktiv 2009/31/EF⁽⁸⁷⁾, herunder på lokaliteter, der er anerkendt som strategiske nettonulprojekter om CO₂-lagring i overensstemmelse med forordningen om nettonulindustri.

5.2.4. Supplerende krav ved støtte til projekter, der anvender naturgas

- (149) I overensstemmelse med principperne i punkt (130) og (144) må en ordning kun undtagelsesvis tilskynde til nye investeringer i naturgas som et middel til at reducere emissionerne eller øge energieffektiviteten. De er udelukkende omfattet af dette afsnit, hvis medlemsstaten godtgør, i) at der ikke findes andre teknologisk modne alternativer til naturgas, ii) at der endnu ikke findes alternativer til naturgas på grund af manglende tilgængelighed eller infrastruktur, eller iii) at dekarboniseringen vil forløbe i etaper. I alle disse situationer skal medlemsstaterne kræve, at støttemodtagerne forelægger en troværdig og detaljeret plan for, hvordan naturgas vil blive udfaset inden 2040; medlemsstaterne skal sikre, at udfasningen gennemføres.
- (150) Uanset punkt (139), litra b), og punkt (140), litra (a), nr. i), og punkt (140), litra (b), skal investeringer, der overvejende er rettet mod naturgas som et middel til at dekarbonisere industriel varmeproduktion, ved idriftsættelsen medføre en reduktion af drivhusgasemissionerne på mindst 70 % eller en reduktion af energiforbruget pr. enhed output på mindst 40 %⁽⁸⁸⁾.
- (151) Undtagelserne vedrørende begrænsede kapacitetsforøgelser i punkt (138), litra (a) og (b), gælder ikke for investeringer rettet mod naturgas, medmindre investeringen stemmer overens med princippet om den bedst tilgængelige teknik som defineret i direktiv 2010/75/EU⁽⁸⁹⁾.

5.3. Gældende støttegrænser

- (152) Ved planlægningen af en støtteordning efter dette afsnit skal medlemsstaten for at sikre proportionalitet vælge en af de alternative metoder, der er beskrevet i underafsnit 5.3.1, 5.3.2 eller 5.3.3.
- (153) Hvis de individuelle støttebeløb i underafsnit 5.3.1 overstiger 200 mio. EUR, skal støttebeløbene fastsætte i henhold til underafsnit 5.3.2.

⁽⁸⁷⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/31/EF af 23. april 2009 om geologisk lagring af kuldioxid og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF, 2001/80/EF, 2004/35/EF, 2006/12/EF, 2008/1/EF og forordning (EF) nr. 1013/2006.

⁽⁸⁸⁾ Disse mål kan nås ved at kombinere naturgas med andre dekarboniseringsløsninger. Investeringer, som indebærer en ændring af energikilde eller energibærer, betragtes som dekarboniseringsprojekter og er underlagt kravene vedrørende dekarbonisering og ikke energieffektivitet (jf. fodnote 81).

⁽⁸⁹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner (EUT L 334 af 17.12.2010, s. 17).

5.3.1. Støtteintensitet

- (154) For støttebeløb ⁽⁹⁰⁾ på op til 200 mio. EUR kan det maksimale støttebeløb under en støtteordning fastsættes på grundlag af de støtteberettigede omkostninger ved en investering – dvs. de samlede investeringsomkostninger, der er direkte forbundet med opnåelsen af drivhusgasemissionsbesparelserne eller energieffektiviseringen – og en maksimal støtteintensitet. Den maksimale støtteintensitet er en tilnærmelse af de ekstra miljøomkostninger ved at anvende de respektive teknologiske dekarboniseringsløsninger. Den maksimale støtteintensitet må højst udgøre:
- (a) 60 % for investeringer, der giver mulighed for at anvende brint eller brintbaserede brændstoffer, hvor andelen af vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse ⁽⁹¹⁾, jf. punkt (146), er mindst 40 %
 - (b) 45 % for investeringer i produktion af vedvarende energi ⁽⁹²⁾, energilagring ⁽⁹³⁾, investeringer i fleksibel elektrificering, jf. punkt (143), litra (b), investeringer i udstyr til CO₂-opsamling, der opfylder betingelserne i punkt (147)
 - (c) 35 % for investeringer, der giver mulighed for at anvende kulstoffattige brændstoffer, jf. punkt (146)
 - (d) 20 % for investeringer i produktion af kulstoffattige brændstoffer, jf. punkt (146)
 - (e) 30 % for alle andre teknologier.
- (155) For investeringer foretaget af små virksomheder kan støtteintensiteterne i punkt (154) forhøjes med 10 procentpoint, og for investeringer foretaget af mellemstore virksomheder kan støtteintensiteterne forhøjes med 5 procentpoint

5.3.2. Finansieringsgab

- (156) Medlemsstaterne kan vælge, at det maksimale støttebeløb under en støtteordning skal svare til finansieringsgabet i forbindelse med den relevante investering. Der skal gælde et krav om, at ansøgere til ordningen skal anvende en standardmodel for beregning af finansieringsgabet. Medlemsstaterne skal fastlægge den metode, de agter at anvende til at kontrollere, at de pengestrømsprognoser, der ligger til grund for beregningen af nettonutidsværdien, er troværdige og hænger logisk sammen med dekarboniseringsprojektet. Standardmodellen skal overholde de principper og indeholde de overordnede elementer for modellen, som vil blive offentliggjort af Kommissionen.
- (157) Hvis støtte, som er beregnet på grundlag af projektets finansieringsgab, overstiger enten 200 mio. EUR eller 10 % af ordningens budget pr. støttemodtager pr. projekt, alt efter hvad der er højest, skal finansieringsgabet vurderes af Kommissionen på grundlag af en særskilt anmodning.
- (158) Hvis medlemsstaterne fastsætter støttebeløbet på grundlag af punkt (156), og denne støtte overstiger 30 mio. EUR pr. virksomhed pr. projekt, skal der indføres en claw back-mekanisme for at sikre, at medlemsstaterne modtager en passende andel af eventuelle overskud, der genereres af et støttet projekt, på grundlag af en sammenligning mellem den forventede forretningsplan og projektets faktiske cash flow. Claw back-mekanismen skal indeholde alle følgende elementer:
- (a) de beregninger, der foretages som led i claw back-mekanismen, skal kontrolleres på grundlag af særskilte regnskaber for det støttede projekt, som verificeres af en uafhængig revisor
 - (b) claw back-mekanismen skal anvendes for hele perioden for de finansielle fremskrivninger, der ligger til grund for vurderingen af finansieringsgabet, og skal indeholde en terminalværdi for projektet ved udgangen af planlægningshorisonten, som bygger på økonomiske standardmetoder ⁽⁹⁴⁾ og

⁽⁹⁰⁾ Støttebeløbene under dette punkt beregnes på grundlag af bruttosubventionsækvivalenten.

⁽⁹¹⁾ Hvis konverteringen til brug af brint indebærer omlægning af andre produktionsprocesser på samme lokation, gælder støtteintensiteten på 60 % også for disse yderligere investeringer.

⁽⁹²⁾ Jf. punkt (48), litra a), som omfatter produktion af vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse.

⁽⁹³⁾ Forudsat at den opfylder betingelserne i punkt (132).

⁽⁹⁴⁾ Med henblik på dette punkt kan claw back-mekanismen anvendes første gang 5 år efter og sidste gang 10 år efter et projekts idriftsættelse, hvis der tages hensyn til projektets terminalværdi ved den sidste anvendelse af mekanismen.

- (c) claw back-mekanismen skal indeholde incitamenter for støttemodtagerne til at mindske deres omkostninger og gennemføre projektet effektivt over tid, idet den andel af overskuddet, der skal betales til staten, skal forblive betydelig.

5.3.3. Udbudsprocedurer

- (159) Som et alternativ til punkt (154) og (156) kan medlemsstaterne vælge at fastsætte det maksimale støttebeløb under en støtteordning gennem en udbudsprocedure, som opfylder følgende supplerende betingelser:
- (a) udbuddet er åbent for alle relevante projekter under ordningen, som yder samme form for bidrag til foranstaltningens miljømål, dvs. bidrag til undgåelse af drivhusgasemissioner eller til forbedringer af energieffektiviteten
 - (b) der må ikke anvendes teknologispecifikke kategorier, medmindre dette er nødvendigt for at undgå, at teknologier med højere reduktionsomkostninger – men også et højere reduktionspotentiale – de facto udelukkes
 - (c) eventuelle budlofter med henblik på at begrænse det maksimale bud afgivet af individuelle tilbudsgivere i bestemte kategorier skal begrundes med henvisning til beregningerne af finansieringsgab for referenceprojekter ⁽⁹⁵⁾.

6. STØTTE TIL AT SIKRE TILSTRÆKKELIG PRODUKTIONSKAPACITET INDEN FOR RENE TEKNOLOGIER

- (160) Forudsat at betingelserne i afsnit 3 og i dette afsnit er opfyldt, vil Kommissionen betragte støtte ydet med henblik på at fremme investeringsprojekter, som tilføjer produktionskapacitet til nedenstående, som forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c):
- (a) produktion, herunder med sekundære råstoffer, af de slutprodukter, der er opført i bilag II og/eller
 - (b) produktion, herunder med sekundære råstoffer, af de vigtigste specifikke komponenter, der er opført i bilag II og/eller
 - (c) produktion af nye eller genvundne relaterede kritiske råstoffer, der er nødvendige for produktion af de slutprodukter eller de vigtigste specifikke komponenter, der er omhandlet i litra a) og b).

Sådan støtte kan yde et betydeligt bidrag med hensyn til at nå modstandsdygtigheds målet på 40 % i forordningen om nettoindustri sammen med andre politiske tiltag til at udvikle og tilpasse erhvervsmiljøet til sådanne investeringer i cleantech-produktion.

- (161) Dette berører ikke medlemsstaternes mulighed for at indføre støtteordninger målrettet støtte til investeringer, der styrker den cirkulære økonomi (f.eks. forberedelse med henblik på genbrug, genanvendelse osv.), jf. afsnit 4.4 i retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi, op til det maksimale støttebeløb, der er fastsat i nævnte afsnit. Kommissionen vil prioritere behandlingen af sådanne sager. Det omfatter støtte til investeringer med henblik på at erstatte primære råstoffer med sekundære råstoffer. Der kan også ydes støtte til investeringer, som støtter den cirkulære økonomi, uden forudgående anmeldelse i henhold til den generelle gruppefritagelsesforordning.
- (162) Under normale markedsvilkår bør cleantech-producenter kunne dække deres driftsomkostninger uden behov for yderligere offentlig støtte, navnlig hvis der allerede er ydet tilskud til investeringsomkostningerne. Driftsstøtte kan være særlig konkurrencefordrejende, da en sådan form for støtte kan mindske omkostningerne ved at levere varer eller tjenester på markedet direkte og fastholde operatører på markedet, som genererer tab på lang sigt. Cleantech-producenter såsom batteriproducenter kan imidlertid opleve en unfair konkurrence på verdensplan, uventede omkostningsoverskridelser eller usikkerhed med hensyn til fremtidig efterspørgsel, eksempelvis, men ikke udelukkende i løbet af opskalingsperioden, som er kendetegnende for deres aktiviteter. I disse tilfælde kan medlemsstaterne yde finansiering, herunder i form af egenkapital- og kvasiegenkapitalinstrumenter, på markedsvilkår, sammen med private aktører (se punkt (7)), på de samme betingelser med hensyn til risiko og gevinst (pari passu). En sådan finansiering kan dække investeringsbehovet såvel som driftsomkostningerne.

⁽⁹⁵⁾ Ved referenceprojekt henvises til et eksempel på et projekt, der er repræsentativt for det gennemsnitlige projekt i en kategori af støtteberettigede modtagere under en støtteordning.

6.1. Investeringsstøtteordninger

- (163) Medlemsstaterne kan yde støtte til investeringsprojekter, der falder ind under punkt (160).
- (164) Der kan ydes støtte til investeringsprojekter, der er omfattet af punkt (163), på grundlag af en ordning med et anslået budget, forudsat at betingelserne i dette underafsnit og i afsnit 3 er opfyldt.
- (165) Støttemodtageren skal ansøge om støtte inden arbejdets påbegyndelse og skal forelægge medlemsstaten de oplysninger, der er anført i bilag III til denne meddelelse.
- (166) De støtteberettigede omkostninger ved det investeringsprojekt, der støttes, omfatter alle investeringsomkostninger vedrørende materielle (såsom jord, bygninger, anlæg, udstyr, maskiner) og immaterielle aktiver (såsom patentretigheder, licenser, knowhow eller anden intellektuel ejendomsret), der er nødvendige til produktion eller genvinding af de i (160) anførte varer. Immaterielle aktiver skal i) forblive tilknyttet det pågældende område og må ikke overføres til andre områder, ii) først og fremmest anvendes i det relevante produktionsanlæg, der modtager støtten, iii) kunne afskrives, iv) erhverves fra tredjeparter uden tilknytning til køberen og på markedsvilkår, v) indgå i aktiverne i den virksomhed, der modtager støtten, og vi) forblive tilknyttet det projekt, hvortil støtten ydes, i mindst fem år (eller tre år for SMV'er).
- (167) Når investeringsprojektet gennemføres uden for støtteberettigede områder, må støtteintensiteten ikke overstige 15 % af de støtteberettigede omkostninger, og støttebeløbet ⁽⁹⁶⁾ må ikke overstige 150 mio. EUR pr. projekt. Når investeringsprojektet gennemføres inden for et støtteberettiget område i henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), må støtteintensiteten ikke overstige 20 % af de støtteberettigede omkostninger, og støttebeløbet må ikke overstige 200 mio. EUR pr. projekt. Når investeringsprojektet gennemføres inden for et støtteberettiget område i henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra a), må støtteintensiteten ikke overstige 35 % af de støtteberettigede omkostninger, og støttebeløbet må ikke overstige 350 mio. EUR pr. projekt ⁽⁹⁷⁾.
- (168) For investeringer foretaget af små virksomheder kan støtteintensiteterne i punkt (167) forhøjes med 20 procentpoint, og for investeringer foretaget af mellemstore virksomheder kan støtteintensiteterne forhøjes med 10 procentpoint.
- (169) For at sikre, at investeringen er rentabel, skal medlemsstaten sikre, at støttemodtageren yder et finansielt bidrag på mindst 25 % af de støtteberettigede omkostninger med egne midler eller via fremmedfinansiering i en form, der ikke omfatter nogen offentlig støtte ⁽⁹⁸⁾.
- (170) Støttemodtageren skal forpligte sig til at opretholde investeringen i det pågældende område i mindst fem år efter investeringsens afslutning, eller tre år for SMV'er, med henblik på at skabe varige kvalitetsjob i Unionen. En sådan forpligtelse forhindrer ikke udskiftning af anlæg eller udstyr, som er blevet utidssvarende, eller som er brudt sammen i denne periode, forudsat at den økonomiske aktivitet forbliver i det pågældende område i minimumsperioden. Der kan dog ikke ydes yderligere støtte i henhold til denne meddelelse til en sådan udskiftning af anlæg eller udstyr. Hvis denne betingelse ikke er overholdt, kan den støtteydende myndighed tilbageføre støtten.

⁽⁹⁶⁾ Støttebeløbene under dette punkt beregnes på grundlag af bruttosubventionsækvivalenten.

⁽⁹⁷⁾ Medlemsstaterne skal sikre, at disse maksimale støttebeløb ikke omgås ved kunstigt at opdele de støttede projekter.

⁽⁹⁸⁾ Dette er ikke tilfældet, hvor der er tale om f.eks. rentelette lån, offentlige egenkapitallån eller offentlige kapitalindskud, som ikke stemmer overens med det markedsøkonomiske investorprincip, statsgarantier med elementer af statsstøtte eller offentlig støtte ydet inden for rammerne af de minimis-reglen. Finansiering fra EIB og/eller EIF (for egen risiko og med egne midler) til investeringsprojektet, op til 12,5 % af de støtteberettigede omkostninger, kan accepteres som et finansielt bidrag med henblik på punkt (169).

- (171) Inden støtten ydes, skal den støtteydende myndighed på grundlag af oplysningerne fra støttemodtageren, jf. bilag III til denne meddelelse, kontrollere den konkrete risiko for, at investeringen ikke gennemføres inden for EØS ⁽⁹⁹⁾.
- (172) Der må ikke ydes støtte til flytning af produktionsaktiviteter inden for EØS, navnlig for at forhindre, at støtten fører til tab af arbejdspladser. Med henblik herpå skal modtageren:
- (a) bekræfte, at vedkommende inden for en toårig periode forud for sin ansøgning om støtte ikke har gennemført en flytning til den virksomhedsenhed, hvori den støttede investering skal foretages, og
 - (b) forpligte sig til ikke at foretage en sådan flytning i op til to år efter afslutningen af investeringen. Hvis denne betingelse ikke er overholdt, kan den støtteydende myndighed tilbagesøge støtten.

6.2. Ad hoc-støtte

- (173) Kommissionen kan godkende individuelt anmeldt støtte til investeringsprojekter, der falder ind under punkt (160), forudsat at betingelserne i dette underafsnit, i punkt (165) og (170), og i afsnit 3 er opfyldt.
- (174) Støttebeløbet må ikke overstige det laveste af følgende: i) størrelsen af det subsidie ⁽¹⁰⁰⁾, som støttemodtageren påviseligt kunne modtage for en tilsvarende investering i et tredjeland uden for EØS, og ii) det minimumsbeløb, der er nødvendigt for at tilskynde støttemodtageren til at gennemføre investeringen i det pågældende område i EØS frem for i en alternativ lokation uden for EØS (finansieringsgabet) ⁽¹⁰¹⁾. Støttemodtageren skal godtgøre, at den planlagte investering ikke ville blive foretaget i EØS, hvis der ikke blev ydet støtte ⁽¹⁰²⁾. Kommissionen er af den opfattelse, at der for markeder med en øget risiko for fremtidige markedssving er behov for en yderligere sikkerhedsforanstaltning i form af en claw back-mekanisme for at sikre en rimelig fordeling af merfortjeneste, der ikke var indregnet i den anmeldte analyse af finansieringsgabet.
- (175) Hvis investeringen gennemføres uden for støtteberettigede områder, skal medlemsstaten godtgøre, at investeringen ikke kunne gennemføres lige så effektivt i et støtteberettiget område, og at det derfor er begrundet, at støttemodtageren ikke gennemfører investeringen i et støtteberettiget område.
- (176) Når flere lokaliteter i EØS er under overvejelse i forbindelse med investeringen, og den statsstøtte, der skal ydes i henhold til dette underafsnit, ydes med henblik på at tiltrække investeringen til et område med en regionalstøtteintensitet som angivet i det gældende regionalstøttekort, der er lavere end i alternative EØS-områder, som er under overvejelse (eller til et ikkestøtteberettiget område), udgør dette en negativ virkning i relation til konkurrence og samhandel, der sandsynligvis ikke vil blive opvejet af nogen positiv virkning. I tilfælde, hvor de EØS-lokaliteter, der overvejes, har samme regionalstøtteintensitet, skal støttemodtageren påvise, at lokaliteten blev valgt på grundlag af objektive kriterier, og at der ikke indgik overvejelser om statsstøtte. Der er til gengæld ikke en åbenlys negativ indvirkning på konkurrence og samhandel, hvis støttemodtageren kan påvise, at investeringen ellers ikke ville blive gennemført i de alternative EØS-områder og i stedet ville blive omdirigeret til et tredjeland.

⁽⁹⁹⁾ For projekter, der har fået tildelt et »Sovereignty Seal« som omhandlet i artikel 4 i forordning (EU) 2024/795 inden for rammerne af Innovationsfonden (se fodnote 106), er en sådan kontrol ikke nødvendig.

⁽¹⁰⁰⁾ Den anmeldte støtte og det subsidie (uanset form), som støttemodtageren påviseligt kunne modtage i et tredjeland uden for EØS, vil blive sammenlignet på diskonterede vilkår.

⁽¹⁰¹⁾ I princippet er det usandsynligt, at Kommissionen vil anse støttebeløb, der overstiger de investeringsomkostninger, der er nødvendige for at placere projekterne i det pågældende område, for at være forenelige med traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), da en sådan støtte ikke kan forventes at have nogen tilskyndelsesvirkning.

⁽¹⁰²⁾ Relevant dokumentation til støtte for det kontrafaktiske scenario, der er omhandlet i bilag III til denne meddelelse, skal være troværdig, dvs. realistisk og relevant for de beslutningsparametre, der var gældende på det tidspunkt, hvor støttemodtageren traf sin investeringsbeslutning. Medlemsstaterne opfordres til at fremlægge ægte og officielle bestyrelsesdokumenter, risikoanalyser (herunder en vurdering af placeringsspecifikke risici), finansielle rapporter, interne forretningsplaner, ekspertudtalelser samt andre undersøgelser vedrørende det pågældende investeringsprojekt. Disse dokumenter skal stamme fra det tidspunkt, hvor der blev truffet beslutning om investeringen eller dens placering. Også efterspørgselsprognoser, omkostningsprognoser, finansielle prognoser, dokumenter, der forelægges et investeringsudvalg, og hvori der gøres rede for investeringsscenarioer, samt dokumenter, der stilles til rådighed for finansielle institutioner, kan være til hjælp i den forbindelse.

- (177) Støttemodtageren skal forpligte sig til at anvende den seneste kommercielt tilgængelige frontteknologi set ud fra et miljømæssigt emissionsperspektiv i forbindelse med produktionen af sine varer som omhandlet i punkt (160).
- (178) Medlemsstaten skal godtgøre, at støttemodtageren takket være den yderligere produktionskapacitet, der følger af den støttede investering, vil bidrage til at styrke europæisk autonomi ved at afhjælpe en eksisterende uoverensstemmelse mellem efterspørgsel og udbud i Unionen og ikke vil fortrænge produktionskapacitet, der enten allerede eksisterer eller der findes tilsagn om at opføre.
- (179) Ved vurderingen af statsstøtte under dette underafsnit skal Kommissionen have alle de oplysninger stillet til rådighed, der er nødvendige for at kunne vurdere, om den pågældende statsstøtte kan medføre et væsentligt tab af arbejdspladser i eksisterende lokaliteter i EØS. I givet fald, og såfremt investeringen giver modtageren mulighed for at flytte en aktivitet til målområdet, udgør det forhold, at der findes en årsagssammenhæng mellem støtten og flytningen, en negativ virkning på konkurrence og samhandel, som sandsynligvis ikke vil blive opvejet af nogen positiv virkning.

6.3. Støtte til fremme af efterspørgslen efter cleantech-udstyr i form af fremrykkede afskrivninger

- (180) Kommissionen vil betragte ordninger, hvor statsstøtten tager form af fremrykkede afskrivninger, der ydes med henblik på at fremme erhvervelse eller leasing af cleantech-udstyr, som forenelige med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), forudsat at betingelserne i dette afsnit og i afsnit 3 er opfyldt.
- (181) Støtten skal ydes i form af støtteordninger, som består i fremrykkede afskrivninger – op til fuld straksafskrivning ⁽¹⁰³⁾ – af omkostningerne i forbindelse med erhvervelse eller leasing af støtteberettigede aktiver.
- (182) De støtteberettigede aktiver er alle de slutprodukter, der er nævnt i punkt (160), litra (a).
- (183) De støtteberettigede aktiver skal opfylde alle følgende betingelser:
- (a) de skal være nye
 - (b) de skal primært anvendes til støttemodtagerens aktiviteter og forblive tilknyttet disse aktiviteter i mindst fem år (eller tre år for SMV'er) ⁽¹⁰⁴⁾
 - (c) de skal være afskrivningsberettigede
 - (d) de skal være købt eller leaset på markedsvilkår
 - (e) de skal indgå i støttemodtagerens aktiver.
- (184) Erhvervelsen eller leasingen af de støtteberettigede aktiver skal finde sted, og den fremrykkede afskrivning skal begynde, senest på tidspunktet for udløbet af denne meddelelse som fastsat i punkt (216).
- (185) Punkt (38), litra (a) og (b), finder ikke anvendelse på støtte i henhold til dette underafsnit. Støtte i form af fremrykkede afskrivninger kan ydes som supplement til al anden statsstøtte eller støtte fra centralt forvaltede EU-fonde til de samme støtteberettigede omkostninger, uden at det er nødvendigt at beregne bruttosubventionsækvivalenter.

⁽¹⁰³⁾ Straksafskrivning er ikke tilladt for aktiver, som er afskrivningsberettigede i mere end 15 år.

⁽¹⁰⁴⁾ For aktiver med en normal afskrivningsperiode på mindre end fem år reduceres minimumsperioden for anvendelse til tre år.

7. ORDNINGER TIL STØTTE FOR SPECIFIKKE PROJEKTER UNDER INNOVATIONSFONDEN

- (186) Foruden afsnit 4.1, 4.2, 5.1-5.3 og 6.1 indeholder dette afsnit særlige forenelighedsbetingelser for ordninger til støtte for investeringer, der har fået en positiv vurdering inden for rammerne af Innovationsfonden ⁽¹⁰⁵⁾. Kommissionen vil betragte støtteforanstaltninger til støtte for investeringer i produktion og lagring af ren energi som fastsat i punkt (48) og (73), investeringer til reduktion af drivhusgasemissionerne fra industrielle aktiviteter som omhandlet i punkt (129)-(132) og investeringer, der skaber ekstra produktionskapacitet som omhandlet i punkt (160) til projekter, der har fået en positiv vurdering inden for rammerne af Innovationsfonden og har fået tildelt et »Sovereignty Seal«, jf. artikel 4 i forordning (EU) 2024/795 ⁽¹⁰⁶⁾, som forenelige med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), forudsat at de opfylder betingelserne i dette afsnit og afsnit 3.
- (187) Punkt (49)-(52) finder anvendelse for investeringer i produktion og lagring af vedvarende energi som omhandlet i punkt (48) og vurderet i overensstemmelse med dette afsnit.
- (188) Punkt (75)-(76) finder anvendelse for investeringer i produktion og lagring af kulstoffattige brændstoffer som omhandlet i punkt (73) og vurderet i overensstemmelse med dette afsnit.
- (189) Punkt (138), punkt (141)-(143) og punkt (145)-(151) finder anvendelse for investeringer med henblik på reduktion af drivhusgasemissioner fra industrielle aktiviteter som omhandlet i punkt (129)-(132) og vurderet i overensstemmelse med dette afsnit.
- (190) Punkt (165), (166), (169), (170) og (172) finder anvendelse for investeringer, der skaber en ekstra produktionskapacitet for produkter som omhandlet i punkt (160) og vurderet i overensstemmelse med dette afsnit.
- (191) Støtten ydes på grundlag af en støtteordning med et anslået budget.
- (192) Medlemsstaterne kan indføre ordninger, som dækker en eller begge af følgende kategorier af projekter:
- (a) projekter, der har fået en positiv vurdering inden for rammerne af Innovationsfonden og fået tildelt et Sovereignty Seal, men som ikke er blevet udvalgt til finansiering i overensstemmelse med Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/856
 - (b) projekter, der har fået en positiv vurdering inden for rammerne af Innovationsfonden og fået tildelt et Sovereignty Seal, og som er blevet udvalgt til finansiering i overensstemmelse med Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/856.
- (193) Ordningerne skal være tilgængelige for alle projekter, der opfylder betingelserne i dette afsnit og falder ind under en eller begge de kategorier, der er nævnt i punkt (192), litra a) og b). Medlemsstaterne kan begrænse anvendelsesområdet for disse ordninger til kun at omfatte produktion af ren energi, industriel dekarbonisering eller produktion af ren teknologi. De må i princippet ikke begrænse ordningen yderligere til en bestemt sektor eller en bestemt teknologi. Medlemsstater, som ønsker at begrænse ordningens anvendelsesområde til visse sektorer eller teknologier, skal i) begrunde en sådan begrænsning i objektive hensyn og ii) godtgøre, at ordningen ikke unødigt udelukker mere klima- og miljøvenlige løsninger.

⁽¹⁰⁵⁾ Innovationsfonden er oprettet ved artikel 10a, stk. 8, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF af 13. oktober 2003 om et system for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Unionen og om ændring af Rådets direktiv 96/61/EF (EUT L 275 af 25.10.2003, s. 32).

⁽¹⁰⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/795 af 29. februar 2024 om oprettelse af platformen for strategiske teknologier for Europa (STEP). Dette »Sovereignty Seal« tildeler projekter under Innovationsfonden, som er blevet vurderet og opfylder de minimumskvalitetskrav, som er fastsat i en relevant indkaldelse af forslag i henhold til Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/856 af 26. februar 2019 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF for så vidt angår anvendelsen af Innovationsfonden (EUT L 140 af 28.5.2019, s. 6).

- (194) Ordningerne kan omfatte projekter, der stammer fra en eller flere kommende indkaldelser. Hvis ordningen omfatter projekter, der stammer fra mere end én kommende indkaldelse af forslag i henhold til Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/856, kan medlemsstaten enten afsætte et årligt budget pr. indkaldelse under Innovationsfonden eller øremærke støtte til en bestemt procentdel af de projekter, der har fået en positiv vurdering inden for rammerne af Innovationsfonden og fået tildelt et Sovereignty Seal i forbindelse med de enkelte indkaldelser. Ved tildeling af støtte til projekter, der er støtteberettigede under ordningen, skal medlemsstaterne følge den rangordning, der er fastsat for udvælgelse af projekter efter en indkaldelse af forslag i henhold til Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/856.
- (195) Der kan kun ydes støtte efter dette afsnit i form af direkte tilskud, tilbagebetalingspligtige forskud, lån, garantier eller skattefordele.
- (196) Når medlemsstaterne tilrettelægger en støtteordning i henhold til dette afsnit, skal de i) for investeringer i produktion og lagring af ren energi, jf. punkt (187) og (188), samt for investeringer med henblik på at reducere drivhusgasemissionerne fra industrielle aktiviteter, jf. punkt (189), vælge en af de alternative metoder til fastsættelse af støttebeløbet, der er omhandlet i punkt (154)-(158), og ii) for investeringer, der skaber ekstra produktionskapacitet, jf. punkt (190), sikre, at de maksimale støtteintensiteter og de maksimale støttebeløb som fastsat i punkt (167) og (168) er overholdt.
- (197) For projekter som omhandlet i punkt (192), litra (a), kan medlemsstaterne som alternativ til punkt (196) også fastsætte støttebeløbet for investeringer med henblik på at reducere drivhusgasemissionerne fra industrielle aktiviteter og for investeringer i produktion og lagring af ren energi i overensstemmelse med metoden til beregning af den maksimale finansiering som fastsat i delegeret forordning (EU) 2019/856, samtidig med at der indføres en effektiv claw back-mekanisme indeholdende de elementer, der er nævnt i punkt (199).
- (198) For investeringer, der skaber ekstra kapacitet til produktion af produkter, der falder ind under punkt (160), kan medlemsstaterne, forudsat at projektet vurderes at være yderst innovativt i henhold til Innovationsfonden, og op til de maksimale støttelofter, der er fastlagt i punkt (200), som et alternativ til punkt (196) også fastsætte støtten i overensstemmelse med metoden til beregning af den maksimale finansiering som fastsat i delegeret forordning (EU) 2019/856, samtidig med at der indføres en effektiv claw back-mekanisme indeholdende de elementer, der er nævnt i punkt (199).
- (199) Claw back-mekanismen skal indeholde alle følgende elementer:
- (a) den skal håndtere tilfælde af merfortjeneste ved at indeholde bestemmelser om fastsættelse og tilbagesøgning af overskud ved projektet, når det interne afkast ved støttede projekter overstiger de vægtede gennemsnitlige kapitalomkostninger, der er godkendt i overensstemmelse med metoden i delegeret forordning (EU) 2019/856
 - (b) den anvendes første gang mindst fem år og sidste gang mindst 10 år efter et projekts idriftsættelse som defineret i den relevante indkaldelse inden for rammerne af Innovationsfonden
 - (c) de beregninger, der foretages som led i claw back-mekanismen, skal kontrolleres på grundlag af særskilte regnskaber for det støttede projekt, som verificeres af en uafhængig revisor
 - (d) ved dens sidste anvendelse skal der tages hensyn til projektets terminalværdi
 - (e) den skal være udformet således, at den fastholder støttemodtagernes incitament til at mindske deres omkostninger og gennemføre projektet på den mest effektive måde over tid, og statens andel må ikke udgøre mindre end 70 % af overskuddet.

- (200) Med henblik på punkt (198), når investeringsprojektet gennemføres uden for støtteberettigede områder, må støtteintensiteten ikke overstige 25 % af de støtteberettigede omkostninger, og støttebeløbet må ikke overstige 150 mio. EUR pr. projekt. Når investeringsprojektet gennemføres inden for et støtteberettiget område i henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), må støtteintensiteten ikke overstige 40 % af de støtteberettigede omkostninger, og støttebeløbet må ikke overstige 200 mio. EUR pr. projekt. Når investeringsprojektet gennemføres inden for et støtteberettiget område i henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra a), må støtteintensiteten ikke overstige 55 % af de støtteberettigede omkostninger, og støttebeløbet må ikke overstige 350 mio. EUR pr. projekt⁽¹⁰⁷⁾. For investeringer foretaget af små virksomheder kan disse støtteintensiteter forhøjes yderligere med 20 procentpoint, og for investeringer foretaget af mellemstore virksomheder kan de forhøjes yderligere med 10 procentpoint.

8. STØTTE TIL NEDBRINGELSE AF RISIKOEN VED PRIVATE INVESTERINGER I RELATION TIL MÅLENE I AFTALEN OM REN INDUSTRI

- (201) Foruden de foranstaltninger, der er beskrevet i afsnit 4-7, kan medlemsstaterne beslutte at skabe incitamenter for private investorer til at investere i projekter⁽¹⁰⁸⁾ som omhandlet i afsnit 4.1, 4.2, 4.3 og afsnit 5 og 6⁽¹⁰⁹⁾ i energiinfrastruktur inden for rammerne af et lovbestemt monopol eller et naturligt monopol⁽¹¹⁰⁾ eller i projekter til støtte for den cirkulære økonomi⁽¹¹¹⁾.
- (202) Kommissionen vil betragte støtteordninger med henblik på at nedbringe risikoen ved private investeringer i porteføljer af støtteberettigede projekter som forenelige med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), forudsat at betingelserne i dette afsnit og i afsnit 3 er opfyldt.
- (203) Støtten ydes på basis af en ordning, der har til formål at tilskynde private investorer til at investere i porteføljer af støtteberettigede projekter inden for rammerne af dette afsnit som defineret i punkt (201).
- (204) Støtten tager form af egenkapital, lån (herunder efterstillede lån) og/eller garantier, der ydes til en særlig fond eller en SPV («special purpose vehicle»), som vil varetage porteføljen af støtteberettigede projekter. Støttens formål er at skabe risiko- eller afkastrelaterede incitamenter for private investorer til at investere i fonden eller SPV'et, f.eks. i form af garantier med en first loss-(mod)garanti eller egenkapitalinvesteringer med forskellige aktieklasser, hvor investeringsafkastet først tildeles aktieklassen for private investorer og, over et fast afkastniveau, også til medlemsstaternes aktiekasse. Lånets eller garantiens (for gældsinstrumenter) løbetid må ikke overstige 20 år i alt, og ved garantier må den under alle omstændigheder ikke overstige løbetiden for det underliggende gældsinstrument. Udbetaling af garantien er kontraktligt knyttet til bestemte betingelser, der kan strække sig så vidt som til en tvungen konkursbegæring fra den støttemodtagende virksomhed eller en tilsvarende procedure. Disse betingelser skal aftales mellem parterne, når garantien ydes. Ved garantier på en porteføljes egenkapital- og/eller kvasiegenkapitalinvesteringer kan de relevante tab først dækkes af garantien på det tidspunkt, hvor fonden eller SPV'et opløses, og alle porteføljeinvesteringerne er blevet afhændet på markedsvilkår.
- (205) Investeringer fra fonden eller SPV'et i støtteberettigede projekter kan tage form af udstedt egenkapital, kvasiegenkapital, lån (herunder efterstillede lån), andre gældsinstrumenter og garantier. Den maksimale nominelle størrelse af en investering pr. individuelt projekt må højst være 250 mio. EUR. En investering i et individuelt projekt må ikke udgøre mere end 25 % af fondens eller SPV'ets samlede finansieringsvolumen ved afslutningen. Støtte ydet i henhold til dette afsnit kan kumuleres med støtte i henhold til de øvrige afsnit i denne meddelelse og med enhver anden statsstøtte ydet til det samme projekt.

⁽¹⁰⁷⁾ Medlemsstaterne skal sikre, at disse maksimale støttebeløb ikke omgås ved kunstigt at opdele de støttede projekter.

⁽¹⁰⁸⁾ Alternativt kan investeringen foretages i en virksomhed, hvis det planlagte investeringsbeløb for det støtteberettigede projekt overstiger virksomhedens gennemsnitlige årlige omsætning i de seneste fem år med 80 %, og virksomheden er en SMV. Hvis virksomheden er en nyetableret virksomhed, som ikke har aflagt fem afsluttede årsregnskaber, beregnes den gennemsnitlige omsætning på grundlag af virksomhedens levetid på det tidspunkt, hvor virksomheden ansøger om støtte.

⁽¹⁰⁹⁾ Den kategori af projekter, der er omfattet af dette afsnit, er de projekter, der er omhandlet i: afsnit 4.1, punkt (48), litra a)-c), samt punkt (51) og (52), afsnit 4.2, punkt (73), litra a) og b), afsnit 4.3, punkt (94), litra a)-d), afsnit 5, punkt (129)-(132), punkt (138) og (139) samt punkt (140), litra a) og b), samt afsnit 6, punkt (160), litra a)-c).

⁽¹¹⁰⁾ Jf. punkt 373-375 i retningslinjerne for støtte til klima, miljøbeskyttelse og energi.

⁽¹¹¹⁾ Dette henviser til projekter inden for rammerne af punkt 220 i retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi, bortset fra projekter som omhandlet i punkt 222-224 i samme retningslinjer.

- (206) Medlemsstaterne skal gennemføre de støtteordninger, der er omfattet af dette afsnit, via en finansiell formidler eller en bemyndiget enhed. Den finansielle formidler eller bemyndigede enhed aflønnes i overensstemmelse med etableret markedspraksis. Denne betingelse anses for at være opfyldt for finansielle formidlere, der vælges gennem en åben, gennemsigtig og ikkediskriminerende udvælgelsesprocedure. De finansielle formidlere skal dele en del af investeringsrisiciene ved enten i fællesskab at investere tilstrækkeligt af deres egne midler eller modtage et betydeligt vederlag, der er knyttet til resultaterne, for at sikre, at deres interesser til stadighed er i overensstemmelse med medlemsstatens interesser.
- (207) Medlemsstaterne eller deres bemyndigede enhed skal forpligte sig til at gennemføre en due diligence-procedure for at sikre, at den i punkt (204) omhandlede investeringsportefølje følger en sund investeringsstrategi, som fastsættes af den finansielle formidler inden for rammerne af medlemsstatens mandat, med en passende diversificeringsstrategi, der skal tage sigte på at opnå økonomisk levedygtighed og skabe langsigtede investeringsmuligheder for de private investorer. Den finansielle formidler eller den bemyndigede enhed er ansvarlig for gennemførelsen af denne strategi og udvælger de relevante projekter og investorer. For hver egenkapital- og kvasiegenkapitalinvestering skal udvælgelsen bl.a. være baseret på en klar og troværdig udtrædelsesstrategi. Ved egenkapitalinvesteringer fastsættes størrelsen af målafkastet ved porteføljeinvesteringen, som danner grundlag for tildelingen af afkast (jf. punkt (209), litra (b)) af den finansielle formidler eller den bemyndigede enhed. Den finansielle forvalter eller bemyndigede enhed skal sikre, at den finansiering, der ydes til investeringsprojektet, ikke overstiger investeringsprojektets omkostninger, idet der tages hensyn til anden finansiering fra andre kilder.
- (208) Kommissionen er af den opfattelse, at støtte til private investorer er begrænset til det nødvendige minimum, når de private investorer udvælges med henblik på investering i en portefølje gennem en åben, gennemsigtig og ikkediskriminerende udvælgelsesprocedure, som gennemføres i overensstemmelse med gældende EU-ret og national ret, indeholder klare politiske målsætninger, som skal forfølges med investeringen, og har til formål at oprette passende overskuds-/tabsdelingsordninger.
- (209) Hvis de private investorer ikke vælges ved en åben, gennemsigtig og ikkediskriminerende udvælgelsesprocedure, mener Kommissionen, at støtte til private investorer er begrænset til det nødvendige minimum, i følgende tilfælde:
- (a) for støtte i form af (efterstillede) lån og garantier til en projektportefølje, når støtten til investoren tager form af en first loss-beskyttelse på højst 20 % af det kontraktligt definerede tab, og den risiko, som staten dækker, afspejles i en præmie, som er mindre end 25 % lavere end den respektive markedskonforme forrentning. Der foretages et skøn over denne forrentning ud fra den endelige modtagers risikostatus, typen af dækkede instrumenter og varigheden af den ydede beskyttelse.
 - (b) for støtte i form af egenkapitalinvesteringer i en projektportefølje, når enhver fortrinstildeling af investeringsafkastet til de aktieklasser, som private investorer besidder, er genstand for et loft på en fast afkastsats på højst målafkastet af porteføljeinvesteringen, og de aktieklasser, der besiddes af disse private investorer, udgør mere end 75 % af porteføljens volumen. Mindst 75 % af investeringsafkastet over den faste afkastsats skal kanaliseres over til de aktieklasser, som medlemsstaten besidder, mens det resterende investeringsafkast over den faste afkastsats, højst 25 %, skal kanaliseres over i de aktieklasser, som private investorer besidder.
- (210) Ved ansøgning om støtte inden for rammerne af en ordning, der er oprettet i henhold til dette afsnit, vil private investorer skulle fremlægge deres investeringsstrategi for den bemyndigede enhed eller den finansielle formidler, herunder i) den risiko-/afkastprofil, de agter at anvende i forbindelse med deres investering, samt ii) hvilke sikkerhedsforanstaltninger, de råder over for at undgå potentielle interessekonflikter (navnlig ved investeringer i projekter foretaget af virksomheder, hvis investorer allerede besidder en ikke-ubetydelig aktiepost eller en tidligere eksponering). De private investorer må ikke modtage nogen anden form for statsstøtte til deres investering i fonden eller SPV'et.
- (211) I lyset af de sikkerhedsforanstaltninger, der er indeholdt i dette afsnit, særlig punkt (204), (206) og (207), gælder den formelle udelukkelse af kriseramte virksomheder i punkt (28) for at sikre, at kun levedygtige projekter modtager støtte, ikke for støtte under dette afsnit.

9. GENNEMSIGTIGHED, OVERVÅGNING OG RAPPORTERING

- (212) Medlemsstaterne skal offentliggøre relevante oplysninger om enhver individuel støttetildeling på over 100 000 EUR ⁽¹¹²⁾ i henhold til denne meddelelse på det centrale statsstøttewebsite eller via Kommissionens IT-værktøj ⁽¹¹³⁾ senest seks måneder efter tildelingstidspunktet eller, for støtte i form af skattefordele, senest ét år efter fristen for skatteangivelsen.
- (213) Medlemsstaterne skal indsende årlige rapporter til Kommissionen ⁽¹¹⁴⁾.
- (214) Medlemsstaterne skal sørge for, at der opbevares detaljeret dokumentation om tildeling af støtte efter denne meddelelse. Denne dokumentation, som skal indeholde alle de oplysninger, der er nødvendige for at fastslå, at alle betingelserne er overholdt, skal opbevares i 10 år efter ydelsen af støtten og fremsendes til Kommissionen på dennes anmodning.
- (215) Kommissionen kan anmode om yderligere oplysninger om den støtte, der er ydet, navnlig for at kontrollere, om betingelserne i Kommissionens godkendelsesafgørelse er overholdt.

10. AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

- (216) Kommissionen anvender denne meddelelse fra den 25. juni 2025. Kommissionen anvender denne meddelelse på alle foranstaltninger, der anmeldes fra vedtagelsesdatoen, samt på foranstaltninger, der blev anmeldt før denne dato, herunder inden for rammerne af de midlertidige krise- og omstillingsrammebestemmelser. Kommissionen anvender denne meddelelse indtil den 31. december 2030.
- (217) Ved uanmeldt støtte anvender Kommissionen denne meddelelse, hvis støtten blev tildelt den 25. juni 2025 eller derefter, mens den i alle andre tilfælde anvender de regler, der var gældende på det tidspunkt, hvor støtten blev ydet, jf. meddelelsen om fastlæggelse af reglerne for vurdering af ulovlig støtte ⁽¹¹⁵⁾.
- (218) Denne meddelelse erstatter de midlertidige krise- og omstillingsrammebestemmelser, som trækkes tilbage med virkning fra vedtagelsesdatoen for nærværende meddelelse.

⁽¹¹²⁾ Henviser til de oplysninger, der kræves i bilag III til Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 og bilag III til Kommissionens forordning (EU) nr. 702/2014. For så vidt angår tilbagebetalingspligtige forskud, garantier, lån, ansvarlig lånekapital og andre støtteformer skal den pålydende værdi af det underliggende instrument indskrives for hver støttemodtager. For så vidt angår skatte- eller betalingsfordele kan støttebeløbet for den individuelle støtte anføres i intervaller.

⁽¹¹³⁾ Den offentlige søgeside for gennemsigtighed i statsstøtte giver adgang til data om individuel tildeling af statsstøtte fra medlemsstaterne i overensstemmelse med de europæiske gennemsigtighedskrav for statsstøtte og kan ses på <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=da>.

⁽¹¹⁴⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 af 21. april 2004 om gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 (EUT L 140 af 30.4.2004, s. 1).

⁽¹¹⁵⁾ EFT C 119 af 22.5.2002, s. 22.

BILAG I

Målmodeller for kapacitetsmekanismer

For at Kommissionen hurtigt kan vurdere og godkende medlemsstaternes anmeldelser af kapacitetsmekanismer i henhold til EU-retten, indeholder dette bilag en liste over de kriterier, der er relevante for forenelighedsvurderingen under denne meddelelse for så vidt angår to specifikke målmodeller for kapacitetsmekanismer: en strategisk reserve og en markedsdækkende mekanisme med en central køber. De kriterier, der er relevante for modellen for den markedsdækkende kapacitetsmekanisme, er mærket med »MD«, mens de kriterier, der er relevante for modellen for strategiske reserver er mærket med »SR«. Når kriterierne er opfyldt, kan kapacitetsmekanismen betragtes som forenelig med både traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), og alle de relevante bestemmelser i elektricitetsforordningens artikel 20-27.

Hvis nogle af kriterierne ikke er opfyldt, f.eks. fordi medlemsstaterne ønsker at anvende nationale ressourcetilstrækkelighedsvurderinger, som i nogle tilfælde kan udgøre et mere præcist grundlag for vurderingen af behovet for og den passende størrelse af kapacitetsmekanismer, vil de pågældende foranstaltninger muligvis skulle vurderes i henhold til afsnit 4.8 i retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi. Kriterierne i dette bilag vil fremskynde en sådan vurdering. Ved enhver vurdering af kapacitetsmekanismer i henhold til retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi, kan det for særlige aspekter ved en strategisk reserve eller markedsdækkende mekanisme med en central køber, som opfylder nedenstående kriterier, antages, at de er forenelige.

Krite- rie	Række- vidde	Beskrivelse		
Støttens nødvendighed, tilskyndelsesvirkning og forenelighed med elektricitetsforordningens artikel 20, stk. 1, artikel 21, stk. 1 og 4, artikel 22, stk. 1, litra c), og artikel 23				
1	SR, MD	a) de senest tilgængelige centrale referencescenarier i den europæiske ressourcetilstrækkelighedsvurdering ⁽¹⁾, som er godkendt af Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER) skal danne grundlaget for identificering af behovet for en kapacitetsmekanisme. Pålidelighedsstandarden, som beregnes som forholdet mellem indgangsomkostningen (CONE) og value of lost load (VOLL) ⁽²⁾, må ikke være opfyldt i den berørte medlemsstat som minimum fra det første leveringsvindue (se kriterium nr. 18) inden for den tilladte periode, og b) alle de parametre, der beregnes med henblik på at vurdere tilgængelighed, f.eks. eventuelle reduktionsfaktorer, skal være i overensstemmelse med antagelserne og resultaterne i den europæiske ressourcetilstrækkelighedsvurdering ⁽³⁾.	☐	☐
Markedsfejl og støttens formålstjenlighed og forenelighed med elektricitetsforordningens artikel 20, stk. 3-8, og artikel 21, stk. 3				
2	SR, MD	Medlemsstaten skal have modtaget en udtalelse fra Europa-Kommissionen efter indgivelse af sin plan for markedsreform. Hvis Kommissionens udtalelse indeholder anbefalinger, skal medlemsstaten enten have offentliggjort en ajourført plan for markedsreform med henblik på at efterkomme alle anbefalingerne eller forpligte sig til at offentliggøre en sådan plan senest tre måneder efter vedtagelsen af statsstøtteafgørelsen.		☐
3	MD	Medlemsstaten skal bekræfte, at den har foretaget en vurdering af, om en strategisk reserve vil kunne afhjælpe problemet med ressourcetilstrækkelighed.		☐
Støtteberettigelse og forenelighed med elektricitetsforordningens artikel 22, stk. 1 og 4, og artikel 26				
4	SR, MD	I overensstemmelse med punkt (28) må kapacitetsmekanismen ikke være tilgængelig for kriseramte virksomheder. I overensstemmelse med punkt (36) må deltagelse ikke være betinget af flytning, og i overensstemmelse med punkt (33) vil der blive taget hensyn til eventuelle udestående krav om tilbagebetaling.		☐
5	SR, MD	Kapacitetsmekanismen skal være åben for alle teknologier, støttemodtagere og projekter, som opfylder gennemsigtige, objektive og ikkediskriminerende tekniske og miljømæssige krav. Der må ikke anvendes andre kriterier. Minimumskravet for deltagelse må ikke være over 1 MW reduceret kapacitet eller over 1 times minimumslevering, og der skal være mulighed for aggregering.		☐

Krite- rie	Række- vidde	Beskrivelse		
6	SR, MD	Støttemodtagerne skal overholde CO ₂ -emissionsgrænserne i elektricitetsforordningen. Medlemsstaten kan anvende strengere CO ₂ -emissionsgrænser, som er beregnet i overensstemmelse med ACER's metodologi.		☐
7	SR, MD	Medlemsstaten skal bekræfte, at reduktionsfaktorerne er fastsat i overensstemmelse med kriterium 1. Multiplikation af den relevante reduktionsfaktor med et anlægs installerede kapacitet giver den standardkapacitet (i MW), der giver mulighed for deltagelse i kapacitetsmekanismen. Individuelle kapacitetsudbydere kan afvige fra den pågældende teknologis standardreduktionsfaktor (med op til højst 15 % af den pågældende teknologis standardreduktionsfaktor). I givet fald skal kapacitetsudbydere varetage risikoen for sanktioner i forbindelse med deres tilpassede reduktionsfaktor.		☐
8	MD	Kapacitetsmekanismen skal være åben for grænseoverskridende deltagelse i overensstemmelse med ACER's metodologi (*). Den maksimale kapacitet for deltagelse skal fastsættes på grundlag af ACER's regler.		☐
Støttens proportionalitet og forenelighed med elektricitetsforordningens artikel 22, stk. 1 og 3				
9	SR, MD	Det maksimale (°) auktionerede efterspørgselsmål beregnes på grundlag af resultaterne af de centrale referencescenarier i den europæiske ressourcetilstrækkelighedsvurdering, således at pålidelighedsstandarden, der er fastsat i overensstemmelse med kriterium 1, nås. Der bør fastsættes en efterspørgselskurve, så efterspørgslen reduceres proportionalt, hvis priserne i udbuddet overstiger den CONE, der er anvendt til beregning af pålidelighedsstandarden. Der må anvendes budlofter. I så fald skal disse lofter: (a) fastsættes på et niveau, der forhindrer ineffektiv tidlig lukning af eksisterende aktiver på grundlag af et detaljeret overslag over omkostninger og indtægter pr. referenceprojekt, og (b) være ledsaget af en proces for individuelle ressourcer med henblik på over for den nationale regulerende myndighed at begrunde en undtagelse fra prisloftet på grundlag af de specifikke omkostninger.		☐
10	MD	4-6 år forud for leveringsvinduet bør der gennemføres et overordnet udbud på 75 %-90 % (°) af det anslåede efterspørgselsmål, der er behov for i leveringsvinduet. Der kan gennemføres et tilpasset udbud tættere på leveringsvinduet, idet der tages hensyn til den tid, der er brug for til at udvikle prisfleksibelt elforbrug og lagring.		☐
11	SR	Udbuddene bør tidligst gennemføres et år forud for leveringsvinduet.		☐
12	SR, MD	Alle regler vedrørende deltagelse og udbudsbetingelser skal offentliggøres senest 6 måneder før fristen for afgivelse af bud.		☐
13	SR	Støttemodtagerne skal udpeges ved en udbudsprocedure, hvor buddene rangordnes udelukkende på grundlag af pris pr. reduceret enhed tilgængelig kapacitet om året, og støtten udbetales i henhold til enten det oprindelige bud eller clearingprisen.		☐
14	MD	Støttemodtagerne skal udpeges ved en udbudsprocedure, hvor buddene rangordnes udelukkende på grundlag af pris pr. reduceret enhed tilgængelig kapacitet om året, og støtten udbetales i henhold til clearingprisen (°).		☐
15	MD	Støttemodtagerne skal have mulighed for at sælge deres kapacitetsaftale til en anden kapacitetsudbyder op til mindst 2 måneder før begyndelsen på leveringsvinduet.		☐
16	SR	En kapacitetsaftale skal have en varighed på et år.		☐

Krite- rie	Række- vidde	Beskrivelse		
17	MD	En kapacitetsaftale skal normalt dække et leveringsvindue. Hvis støttemodtagerne foretager kapitalinvesteringer kan der indgås kapacitetsaftaler af længere varighed. For hver 25 000 EUR/reduceret MW kan der gives et ekstra år ⁽⁸⁾. Der må aldrig tildeles kapacitetsaftaler på mere end 15 år til produktionsaktiver, der fyres med fossile brændstoffer. I medlemsstater, hvor de tre største producenter af elektricitet i det område, der er dækket af kapacitetsmekanismen, kontrollerer (direkte eller indirekte, alene eller i fællesskab) mindst 75 % af den nationalt installerede reducerede kapacitet i det år, hvor udbuddet gennemføres, skal der tilbydes kapacitetsaftaler på mindst 10 år til projekter, der overstiger en CAPEX-tærskel på 375 000 EUR/reduceret MW.		☐
18	SR, MD	Leveringsvinduet skal være en enkelt fast periode på op til ét år mellem den 1. november i år Y til den 31. oktober i år Y+1.		☐
19	SR, MD	Alle støttemodtagere skal som minimum aktiveres (ydelse eller test) en gang i løbet af et leveringsvindue med ≤24 timers varsel.		☐
20	SR, MD	Støttemodtagerne skal pålægges bøder for manglende tilgængelighed, hvis de er utilgængelige i en leveringsperiode ⁽⁹⁾ eller under en test. Bøden for manglende tilgængelighed skal være den samme for alle teknologier. En støttemodtager, der er tilgængelig i mindre end 50 % af leveringsperioden under leveringsvinduet skal pålægges en bøde på et beløb svarende til mindst dets kapacitetsindtægter fra leveringsvinduet. Støttemodtagerne må ikke blive pålagt bøder for manglende tilgængelighed uden for leveringsperioderne. Hvis en støttemodtager udtræder af kapacitetsaftalen før tid, skal vedkommende betale bøder for manglende tilgængelighed i resten af leveringsaftalens varighed ⁽¹⁰⁾.		☐
21	MD	Fremgangsmåden for støttemodtagernes deltagelse i disse systembærende ydelser i leveringsperioden bør stemme overens med den metode, der er anvendt i den tilstrækkelighedsvurdering, der er brugt til at fastslå behovet og størrelsen af foranstaltningen. For systemydelser, der i tilstrækkelighedsvurderingen betragtes som ydende et bidrag til tilstrækkelighed, skal støttemodtagerne have mulighed for at tilbyde disse sideløbende med deres kapacitetsforpligtelse, og hvis de er tilgængelige for tjenesten anses de samtidig som tilgængelige for kapacitetsmekanismen. For systemydelser, der i tilstrækkelighedsvurderingen ikke anses for at bidrage til tilstrækkelighed, kan medlemsstaterne vælge enten at udelukke støttemodtagere, der sælger sådanne ydelser, fra at deltage i kapacitetsmekanismen eller tillade frivillig deltagelse i både systemydelsen og kapacitetsmekanismen, men med risiko for at blive pålagt bøder under kapacitetsmekanismen for manglende tilgængelighed af ressourcer i et leveringsvindue som følge af levering af systemydelsen.		☐
22	MD	For at undgå risici for markedshindringer og/eller overkompensation, når en medlemsstat anvender både en kapacitetsmekanisme og en fleksibilitetsforanstaltning eller allerede har indført en fleksibilitetsforanstaltning: a) skal kapaciteten indkøbes i fællesskab ⁽¹¹⁾ eller b) kan medlemsstaterne indføre krav vedrørende ikkefossil fleksibilitet, som er identificeret i vurderingen af fleksibilitetsbehov (i overensstemmelse med elektricitetsforordningens artikel 19e, stk. 2, litra c)), i deres kapacitetsmekanismer, f.eks. krav om, at en minimumsmængde af den ikkefossile fleksible kapacitet skal levere reguleringstjenester, eller c) skal ressourcerne vælge at deltage i én enkelt foranstaltning, enten støtteordningen for ikkefossil fleksibilitet eller kapacitetsmekanismen. Efterspørgselsmålet for hver foranstaltning skal tilpasses for at tage hensyn til deltagelse i den anden foranstaltning.		☐

Krite- rie	Række- vidde	Beskrivelse		
23	SR	Fortjenesten for enheder, som deltager i den strategiske reserve, skal være den samme, uanset om de er aktiveret/indsat.		☐
24	SR, MD	Der kan kumuleres støtte fra mere end én støtteforanstaltning til den samme kapacitetsressource, forudsat at der ikke sker overkompensation. Hvis medlemsstaterne tillader, at støtte under kapacitetsmekanismen kumuleres med støtte under andre foranstaltninger, skal den metode, der anvendes til at kontrollere dette krav, beskrives tydeligt i et offentligt dokument, f.eks. i reglerne vedrørende kapacitetsmekanismen og/eller reglerne for andre ordninger.		☐
25	SR	Mindst 90 % af de omkostninger ved kapacitetsmekanismen, som ikke dækkes gennem gebyrer for ubalancer, der tildeles i overensstemmelse med elektricitetsforordningens artikel 22, stk. 2, skal fordeles til forbrugerne på grundlag af deres forbrug i løbet af mindst 1 % og højst 5 % af de højst prissatte timer (eller tidsenheder på markedet) hvert år (eller hvert leveringsvindue) ⁽¹³⁾ . Der kan opkræves afgift af de balanceansvarlige parter (f.eks. leverandørerne).		☐
26	MD	Mindst 90 % af omkostningerne ved kapacitetsmekanismen skal fordeles til forbrugerne på grundlag af deres forbrug i løbet af mindst 1 % og højst 5 % af de højst prissatte timer (eller tidsenheder på markedet) hvert år (eller hvert leveringsvindue) ⁽¹³⁾ . Der kan opkræves afgift af de balanceansvarlige parter (f.eks. leverandørerne).		☐
Undgåelse af urimelig fordrejning af konkurrence og handel og forenelighed med elektricitetsforordningens artikel 22, stk. 1-2				
27	SR	Medlemsstaten skal bekræfte, at kapacitetsmekanismen opfylder kravene i elektricitetsforordningens artikel 22, stk. 2. Heri fastsættes også leveringsperioden.		☐
28	SR	Tilgængelighed beregnes på grundlag af den leverede effekt ⁽¹⁴⁾ .		☐
29	MD	Tilgængelighed beregnes som summen af i) leveret effekt og ii) den tilgængelighed, der tilbydes på day ahead-, intraday- og/eller balancemarkederne, og som ikke har resulteret i aktivering ⁽¹⁵⁾ ⁽¹⁶⁾ .		☐

⁽¹⁾ Den europæiske ressourcetilstrækkelighedsvurdering henviser til den europæiske ressourcetilstrækkelighedsvurdering, der er beskrevet i elektricitetsforordningens artikel 23 og i ACER's metode til den europæiske ressourcetilstrækkelighedsvurdering af 2. oktober 2020.

⁽²⁾ Pålidelighedsstandard er en pålidelighedsstandard som defineret i artikel 2, stk. 2, i bilag I til ACER's beslutning af 2. oktober 2020 om metoden for beregning af value lost load, indgangsomkostningen og pålidelighedsstandard. Indgangsomkostningen (CONE) er indgangsomkostningen som defineret i artikel 2, stk. 2, i bilag I til ACER's beslutning af 2. oktober 2020 om metoden for beregning af value lost load, indgangsomkostningen og pålidelighedsstandard. Value of lost load (VOLL) er value of lost load som defineret i artikel 2, stk. 9, i elektricitetsforordningen. VOLL og CONE bør være de tal, der offentliggøres af ACER som påtænkt i Kommissionens rapport af 3. marts 2025 om vurderingen af muligheden for at strømline og forenkle processen for anvendelse af kapacitetsmekanismer, når den foreligger. I mellemtiden beregnes de i overensstemmelse med ACER's beslutning af 2. oktober 2020 om metoden for beregning af value lost load, indgangsomkostningen og pålidelighedsstandard.

⁽³⁾ Reduktionsfaktorer anvendes til at foretage en tilpasning af en kapacitetsressources installerede kapacitet med henblik på at identificere ressourcens bidrag til tilstrækkelighedsbehovet (og afspejle de forskellige tekniske egenskaber og den varierende pålidelighed ved forskellige teknologier i forskellige budområder). De anvendte reduktionsfaktorer bør være dem, der offentliggøres af ACER/ENTSO-E som et output i den europæiske ressourcetilstrækkelighedsvurdering for det relevante budområde, når den foreligger. I mellemtiden skal de svare til forholdet mellem i) den givne teknologis tilgængelighed i hvert budområde i situationer med knaphed, og ii) den givne kapacitets installerede kapacitet (denne beregning vil være baseret på den seneste tilgængelige europæiske ressourcetilstrækkelighedsvurdering og ajourføres hvert andet år). Reduktionsfaktorerne skal beregnes for hver ressource, der er i stand til at levere sit output konstant i mindst 1 time.

⁽⁴⁾ Se ACER's beslutning: »Technical specifications for cross-border participation in capacity mechanisms«.

⁽⁵⁾ Det står medlemsstaterne frit for at indkøbe lavere mængder.

⁽⁶⁾ Hvis grænseoverskridende kapaciteter ikke kan deltage i de overordnede auktioner, skal mindst 10 % af den anslåede mængde, der er nødvendig i leveringsvinduet, plus den maksimale indgangskapacitet, kræves i forbindelse med tilpasningsauktionerne.

-
- (⁷) Hvis der indføres krav vedrørende fleksibilitet (se kriterie 22), kan der vælges en dyrere ressource frem for en billigere ressource, hvis det er nødvendigt for at opfylde kravet, og der fastsættes en særskilt clearingpris for de ressourcer, der opfylder fleksibilitetskravet.
- (⁸) F.eks. kan støttemodtagere, som investerer 50 000 EUR/reduceret MW tilbydes kontrakter på op til to år; støttemodtagere, som investerer 150 000 EUR/reduceret MW kan tilbydes kontrakter på op til seks år, osv.
- (⁹) Leveringsperioden er en periode inden for leveringsvinduet, hvor de aftalte ressourcer skal være tilgængelige; hvis dette ikke er tilfældet udstedes der bøder. For strategiske reserver henvises til kriterium 27. For en markedsdækkende kapacitetsmekanisme kan den omfatte hele leveringsvinduet eller blot en del af det.
- (¹⁰) Medmindre støttemodtageren kan overdrage sin kapacitetsaftale til en anden kapacitetsudbyder på det sekundære marked. For flerårige kapacitetsaftaler kan bøderne for manglende tilgængelighed begrænses til 4 år. Kapacitetsudbydere kan blive bedt om at stille sikkerhed.
- (¹¹) Det betyder, at de nationale myndigheder skal fastsætte et mål for både det fleksibilitetsbehov og det kapacitetsmekanismebehov, der skal indkøbes ved den samme fælles optimerede auktion. Deltagerne yder deres bidrag til både fleksibilitetsbehovene og til kapacitetsmekanismen og tilbyder en samlet pris for levering af de to tjenester eller en vifte af tilbud. Udvælgelsesmetoden bør sikre, at de samlede omkostninger ved at opfylde både fleksibilitetsbehovene og kapacitetsmekanismebehovene er så lave som muligt, dvs. at ingen alternative støttemodtagere kan opfylde både fleksibilitetsbehovene og kapacitetsmekanismebehovene til lavere omkostninger.
- (¹²) Prisen er enten day ahead-prisen eller en engrospris eller afregningspris for ubalancer, der er tættere på realtid. For at undgå dobbelttælling i de tilfælde, hvor ressourcer til fleksibelt elforbrug og forbrug bag måleren deltager direkte i kapacitetsmekanismen, skal de også underlægges sådanne afgifter for al elektricitet, der ikke forbruges i henhold til leveringskravet.
- (¹³) Prisen er enten day ahead-prisen eller en engrospris eller afregningspris for ubalancer, der er tættere på realtid. For at undgå dobbelttælling i de tilfælde, hvor ressourcer til fleksibelt elforbrug og forbrug bag måleren deltager direkte i kapacitetsmekanismen, skal de også underlægges sådanne afgifter for al elektricitet, der ikke forbruges i henhold til leveringskravet.
- (¹⁴) Ved fleksibelt elforbrug: den effekt, der ikke forbruges.
- (¹⁵) Ved kontrol af tilgængeligheden skal den kapacitet, der ikke nødvendigvis aktiveres som kapacitetsaktivering, være drevet af prissignaler på energimarkedet. Eneste undtagelse er testkrav for kapacitet, som markedet aldrig aktiverer.
- (¹⁶) Medlemsstaterne skal undgå dobbelttælling, når den samme kapacitet er til rådighed i flere markedsperioder (f.eks. day ahead, intraday og balancering).
-

BILAG II

Liste over nettonulteknologislutprodukter og deres vigtigste specifikke komponenter med henblik på afsnit 6

	Underkategorier af nettonulteknologier	Slutprodukter	Vigtigste specifikke komponenter
Solenergiteknologier	Solcelleteknologier	— Solcellesystemer	— Polykrystallinsk silicium af fotovoltaisk kvalitet — Halvlederstænger af silicium af fotovoltaisk kvalitet eller tilsvarende¹⁷ — Wafere eller tilsvarende¹⁷ — Fotovoltaiske celler eller tilsvarende (¹) — Solcelleglas — Solcellemoduler — Veksleretere til solceller — Sporingsinstrumenter og tilhørende specifikke monteringsystemer til solceller
	Teknologier til solvarmeenergi	— Anlæg med koncentreret solenergi	— Spejle til koncentreret solenergi — Sporingsinstrumenter og tilhørende specifikke monteringsystemer til koncentreret solenergi — Modtagere til koncentreret solenergi (punkt eller linje)
	Solvarmeteknologier	— Solvarmesystemer	— Solfångere (herunder flat-plate, evakuerede glastrør, koncentrationssystemer og luftsolfångere) — Solvarmeabsorbere — Solcelleglas — Sporingsinstrumenter og tilhørende specifikke monteringsystemer til solvarmeenergi
	Andre solenergiteknologier	— Fotovoltaiske solfångere	
Teknologier, der udnytter vindenergi til lands og vedvarende offshoreenergi	Teknologier til vindenergi til lands	— Landbaserede vindmøller	— Naceller (samling) — Rotornav — Hovedlejer, krøjelejer og vingelejer — Direkte drevne drivlinjer (herunder generatorer) og/eller drivlinjer med gearkasse (herunder generatorer) — Permanente magneter til vindmøller — Gearkasser til vindmøller — Vinger — Tårne
	Offshorevindteknologier	— Havvindmøller	— Naceller (samling) — Rotornav — Hovedlejer, krøjelejer og vingelejer — Direkte drevne drivlinjer (herunder generatorer) og/eller drivlinjer med gearkasse (herunder generatorer) — Permanente magneter til vindmøller

	Underkategorier af nettonulteknologier	Slutprodukter	Vigtigste specifikke komponenter
			— Gearkasser til vindmøller — Vinger — Tårne — Fundamenter/flydere
	Andre teknologier til vedvarende offshoreenergi	— Teknologier til energi fra tidevandsstrøm — Bølgeenergiteknologier	
Batteri- og energilagringsteknologier	Batteriteknologier	— Batterier ⁽²⁾	— Batteripakker — Batterimoduler — Battericeller — Aktive materialer i katoder — Aktive materialer i anoder — Elektrolytter — Separatorer — Strømaftagere (herunder tyndt kobber, aluminium, nikkel og kulfolie) — Batteristyringssystemer (BMS) — Batterivarmestyringssystemer (BTMS)
	Teknologier til elektrokemisk lagring	— Ultrakapacitorer/superkapacitorer — Redoxflow-energilagring	— Elektrolytter — Separatorer — Strømaftagere — Elektrodeplader
	Teknologier til tyngdekraftslagring	— Lagring ved pumpet vandkraft	— Reversible vandturbiner og pumpehjul — Fordelere med ledeskovle
	Teknologier til lagring af termisk energi	— Systemer til lagring af termisk energi	— Medier til lagring af sensibel varme og lagring af latent varme (herunder faseskiftende materialer og smeltede salte) — Materialer til termokemisk lagring
	Teknologier til energilagring i komprimeret/flydende gas	— Energilagring i trykluft — Energilagring i flydende luft	
	Andre energilagringsteknologier	— Energilagring i svinghjul — Rotorer til svinghjul	
Teknologier til varmepumper og geotermisk energi	Varmepumpeteknologier	— Varmepumper	— Varmepumper — Firevejs-servoventiler — Scrollkompressor/rotationskompressor til varmepumper
	Teknologier til geotermisk energi	— Geotermiske kraftværker — Systemer til direkte udnyttelse af geotermisk energi	— Varvekslere, der er modstandsdygtige over for geotermiske ætsende driftsforhold — Undervandspumper, der er modstandsdygtige over for korrosive geotermiske driftsforhold

	Underkategorier af nettonulteknologier	Slutprodukter	Vigtigste specifikke komponenter
Brintteknologier	Elektrolysatorer	— Alkaliske elektrolysatorer (AEL)	— Stakke — Separatorer (diafragmaer eller membraner, der er skræddersyede til vandelektrolyse) — Bipolare plader og endeplader — Elektroder
		— Protonudvekslingsmembran-elektrolysatorer (PEMEL)	— Stakke — Membranelektrodesamlinger (3-lags)/katalysator-overfladebehandlede membraner — Porøse transportlag/gasdiffusionslag — Bipolare plader og endeplader
		— Anionudvekslingsmembran-elektrolysatorer (AEMEL)	— Stakke — Membranelektrodesamlinger (3-lags)/katalysator-overfladebehandlede membraner — Porøse transportlag/gasdiffusionslag — Bipolare plader og endeplader
		— Fastoxid-elektrolysatorer (SOEL)	— Stakke — Elektrolytter og elektroder — Tætninger/forseglinger til brug ved høje temperaturer — Forbindelsesrør/gitre og endeplader
	Hydrogenbrændsels-celler	— Protonudvekslingsmembran-brændselsceller (PEMFC)	— Stakke — Membranelektrodesamlinger (3-lags)/katalysator-overfladebehandlede membraner — Porøse transportlag/gasdiffusionslag — Bipolare plader og endeplader
		— Fastoxid-brændselscelle (SOFC)	— Stakke — Elektrolytter og elektroder — Tætninger/forseglinger til brug ved høje temperaturer — Forbindelsesrør/gitre og endeplader
	Andre brintteknologier	— Brinttransmissions- og -distributionsnet	— Brintkompressorer — Brinttankstationer — Rørledninger til brinttransmission og -distribution
		— Brintlagerfaciliteter	— Tanke til brintlagring om bord — Stationære brintlagertanke
		— Anlæg til omdannelse og udvinding af brint til og fra ammoniak	— Ammoniak-crackere

	Underkategorier af nettonul teknologier	Slutprodukter	Vigtigste specifikke komponenter
Teknologier til bæredygtig biogas og biomethan	Teknologier til bæredygtig biogas	— Bæredygtige biogasanlæg	— Anaerobe gæringstanke biogastanke/
	Teknologier til bæredygtig biomethan	— Bæredygtige biomethananlæg	— Anaerobe gæringstanke biogastanke/ — Enheder til opgradering af biomethan
CCS-teknologier	Teknologier til CO ₂ -opsamling	— Opsamling ved hjælp af absorption — Opsamling ved hjælp af adsorption — Opsamling ved hjælp af membraner — Opsamling ved hjælp af faststof-looping — Opsamling ved hjælp af kryogenik — Direkte opsamling fra luften	— CO ₂ -kompressorer
	Teknologier til CO ₂ -lagring		
Elnetteknologier	Elnetteknologier	— Landbaserede transformerstationer — Offshore-transformerstationer	— Kabler og ledninger til eltransmission og -distribution samt kabler, der forbinder nettonul teknologier med elnettet (luftledninger, underjordiske kabler og undersøiske kabler, herunder HVDC og HVAC) — Koblingsudstyr — Kredsløbsafbrydere — Beskyttelsesrelæer — Effektransformere — Adskillere — Samleskinnesystemer — Elskabe — Offshore-transformerstationer — Vekselrettere — Omformere
		— Eltransmissions- og distributionsmaster	— Eltransmissions- og distributionsmaster (herunder avancerede ledere og højtemperatur-superledere) — Isolatorer
		— Kabler, ledninger og tilhørende udstyr til eltransmission og -distribution samt kabler, der forbinder nettonul teknologier med elnettet (luftledninger, underjordiske kabler og undersøiske kabler, herunder HVDC og HVAC)	— Kabler og ledninger til eltransmission og -distribution samt kabler, der forbinder nettonul teknologier med elnettet (luftledninger, underjordiske kabler og undersøiske kabler, herunder HVDC og HVAC) — Elektriske ledere (herunder avancerede ledere og højtemperatur-superledere) — Isolatorer

	Underkategorier af nettonulteknologier	Slutprodukter	Vigtigste specifikke komponenter
		— Effekttransformere	— Effekttransformere — Transformerkerner — Transformerviklinger — Transformerviklingskobler
	Elektriske opladningsteknologier til transport	— Udstyr til strømforsyning til elbiler — Elektriske vejsystemer (³) — Udstyr til strømforsyning fra land — Luftkøreledninger — Udstyr til strømforsyning til elektrisk lufttransport	— Udstyr til strømforsyning til elbiler — Udstyr til strømforsyning fra land — Udstyr til strømforsyning til elektrisk lufttransport
	Teknologier til digitalisering af nettet og andre elnetteknologier	— Udstyr og komponenter til høj- og mellemspændingselektronik (herunder jævnstrømsteknologi) — Teknologier til fleksible vekselstrømstransmissionssystemer (FACTS) — Intelligente målere/avancerede målings- og kontrolinfrastrukturer	— Udstyr og komponenter til høj- og mellemspændingselektronik (herunder jævnstrømsteknologi) — Teknologier til fleksible vekselstrømstransmissionssystemer (FACTS) — Intelligente målere/avancerede målings- og kontrolinfrastrukturer
Nukleare fissionsenergiteknologier	Nukleare fissionsenergiteknologier	— Nukleare fissionskraftværker	— Brændselelementer — Reaktortryktanke — Primære rørledninger og ventiler — Dampgeneratorer — Sikkerhedssystemer — Overvågnings-, instrument- og reguleringssystemer
	Nukleare brændselskredsløbsteknologier	— Nukleare brændselskredsløb	— Centrifuger — Systemer til gashåndtering og kontrol af gasstrømme — Udstyr til kemiske processer — Udstyr til forglasning — Cylindere, beholdere og indkapsling til transport, opbevaring og bortskaffelse — Tungt vand — Sikkerhedssystemer — Overvågnings-, instrument- og reguleringssystemer
Teknologier til bæredygtige alternative brændstoffer	Teknologier til bæredygtige alternative brændstoffer	— Anlæg til bæredygtige alternative brændstoffer	— Termokemiske, elektrokemiske, kemiske og biokemiske/ biologiske reaktorer til omdannelse af biomasse, genanvendt kulstofbrændsel til biomellemprodukter og/eller syntesegas — Reaktorer og efterbehandlingsenheder til omdannelse af biomellemprodukter og/eller syntesegas og genanvendt kulstofbrændsel til bæredygtige alternative brændstoffer

	Underkategorier af nettonulteknologier	Slutprodukter	Vigtigste specifikke komponenter
Vandkraftteknologier	Vandkraftteknologier	— Vandturbinesystemer	— Vandturbinehjul — Fordelere med ledeskovle
Andre teknologier til vedvarende energi	Teknologier til osmotisk energi		
	Andre teknologier til omgivende energi end varmepumper		
	Biomasseteknologier	— Pillepressere — Briketpressere	— Pressestempel til piller — Komprimeringskamre til briketter
	Teknologier til deponigas		
	Teknologier til gas fra rensningsanlæg		
	Andre teknologier til vedvarende energi		
Teknologier til energieffektive energisystemer	Teknologier til energieffektive energisystemer	— Energistyringssystemer (EMS) — Bygningsautomatiseringssystemer (BAS) — Automatisk efterspørgselsreaktion (ADR) — Frekvensomformer — Energisystemer til organisk Rankine-cyklus (ORC)	— EMS — BAS — ADR — Frekvensomformer — ORC-turbiner
	Varmer- og kuldenetteknologier	— Rørinstallationer til varme- og køledistributionssystemer	
	Andre teknologier til energieffektive energisystemer		
Vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse	Teknologier til vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse (RFNBO)	— Anlæg til vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse	— Reaktorer til omdannelse af H ₂ og CO ₂ eller N ₂ til syntesegas eller alkoholer — Reaktorer til omdannelse af syntesegas eller alkoholer til vedvarende brændstoffer af ikkebiologisk oprindelse

	Underkategorier af nettonulteknologier	Slutprodukter	Vigtigste specifikke komponenter
Biotechnologiske klima- og energiløsninger	Biotechnologiske klima- og energiløsninger	— Mikroorganismer og mikrobielle stammer (herunder, men ikke begrænset til, bakterier, gær, mikroalger, svampe og archaea), der anvendes til at forbehandle og omdanne råprodukter til biobrændstoffer, genanvendt kulstofbrændsel og vedvarende brændstoffer, biobaserede og genanvendte kulstofkemikalier, biopolymerer, biobaserede materialer og biobaserede produkter — Enzymer (herunder, men ikke begrænset til, amylase og cellulase), der anvendes til at forbehandle og omdanne råprodukter til biobrændstoffer, biobaserede kemikalier, biobaserede materialer og biobaserede produkter, eller som anvendes til at katalysere reaktioner i kemiske processer — Biopolymerer	— Mikroorganismer og mikrobielle stammer (herunder, men ikke begrænset til, bakterier, gær, mikroalger, svampe og archaea), der anvendes til at forbehandle og omdanne råprodukter til biobrændstoffer, genanvendt kulstofbrændsel og vedvarende brændstoffer, biobaserede og genanvendte kulstofkemikalier, biopolymerer, biobaserede materialer og biobaserede produkter — Enzymer (herunder, men ikke begrænset til, amylase og cellulase), der anvendes til at forbehandle og omdanne råprodukter til biobrændstoffer, biobaserede kemikalier, biobaserede materialer og biobaserede produkter, eller som anvendes til at katalysere reaktioner i kemiske processer — Biopolymerer
Transformative industrielle teknologier til dekarbonisering	Transformative industrielle teknologier til dekarbonisering	— Lysbueovne — Brintklare direkte reduktionsreaktorer — Lysbueovne med nedsænket elektrode — Åbne slaggebadoovne — Hurtigkalcinatorer — Industrielle elektriske kedler — Industrielle induktionsvarmeanlæg/-ovne (*) — Industrielle infrarøde varmeanlæg/ovne — Industrielle anlæg/ovne til opvarmning med mikrobølger — Industrielle anlæg/ovne til opvarmning med radiobølger — Industrielle resistive varmeanlæg/ovne	— Grafitelektroder eller kuleelektroder til elektroovne — Hurtigkalcinatorer — Industrielle elektriske kedler — Industrielle induktionsvarmeanlæg/-ovne — Industrielle induktionsspøler — Industrielle infrarøde varmeanlæg/ovne — Industrielle infrarøde stråleafgivere — Industrielle anlæg/ovne til opvarmning med mikrobølger — Industrielle magnetroner — Industrielle anlæg/ovne til opvarmning med radiobølger — Radiofrekvensgeneratorer — Industrielle resistive varmeanlæg/ovne — Molybdenelektroder til elektroovne
Teknologier til CO₂-transport og -anvendelse	Teknologier til CO ₂ -transport	— CO ₂ -transportinfrastruktur	— CO ₂ -kompressorer
	teknologier til CO ₂ -anvendelse	— Termokemisk anvendelse — Elektrokemisk anvendelse	— CO ₂ -elektrolysatorer

	Underkategorier af nettonulteknologier	Slutprodukter	Vigtigste specifikke komponenter
Vindfremdriftsteknologier og elektriske fremdriftsteknologier til transport	Vindfremdriftsteknologier	— Flettnerrotorer — Sugevingesejl — Slæbedrager — Stive og halvstive vingesejl	
	Elektriske fremdriftsteknologier	— Elektriske fremdriftssystemer til vejtransport og terrængående transport — Elektriske fremdriftssystemer til jernbanetransport — Elektriske fremdriftssystemer til vandvejstransport — Elektriske fremdriftssystemer til lufttransport	— Elektriske fremdriftsmotorer til transport — Permanente magneter til elmotorer til transport — Batterienheder til transport — Brændselsceller til transport — Omformere til transport — Elektriske højspændingsfordelingsenheder til fremdrift — Indbyggede ladere — Tanke til brintlagring om bord
Andre nukleare teknologier	Andre nukleare teknologier (såsom kernefusionsteknologier)		

(¹) Ved »tilsvarende« forstår lignende trin eller centrale støtteteknologier, der er nødvendige for tyndfilmsteknologier, organiske teknologier, tandemteknologier eller andre solcelleteknologier.

(²) Batterier som defineret i artikel 3, nr. 13), 14) og 15), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/1542 af 12. juli 2023 om batterier og udtjente batterier.

(³) Ved »elektrisk vejsystem« (også kendt som dynamisk opladning) forstår udstyr langs vejen, der leverer strøm til køretøjer, mens de er i bevægelse. Dette slutprodukt omfatter både konduktiv opladning og induktionsopladning.

(⁴) Ved »varmeanlæg« forstår anvendelse ved lav temperatur (op til 200 °C) og middeltemperatur (200-500 °C). Ved »ovn« forstår anvendelse ved høj temperatur (500-1 000 °C) og meget høj temperatur (over 1 000 °C).

BILAG III

Oplysninger, der skal meddeles i ansøgningen om støtte i henhold til afsnit 6.1 og 6.2 samt investeringsprojekter, der skaber ekstra produktionskapacitet i henhold til afsnit 7**i. Oplysninger om støttemodtageren:**

- Navn, hjemstedsadresse, hovedaktivitetssektor (NACE-kode)
- Erklæring om, at virksomheden ikke er kriseramt som defineret i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering
- For støtte, der ydes i henhold til en ordning, jf. afsnit 6.1 og 7, erklæring om ikkeflytning samt tilsagn som omhandlet i punkt (172)

ii. Oplysninger om den investering, hvortil støtten ydes:

- Kort beskrivelse af investeringen
- Kort beskrivelse af de forventede positive virkninger for det pågældende område (f.eks. antal skabte eller bevarede job, aktiviteter inden for forskning, udvikling og innovation, uddannelse, oprettelse af en klynge og projektets mulige bidrag til den regionale økonomis grønne og digitale omstilling)
- Relevant retsgrundlag (nationalt eller EØS-retsgrundlag eller begge dele)
- Planlagt påbegyndelse af arbejdet og afslutning af investeringen
- Investerings gennemførelsessted(er)

iii. Oplysninger om investeringens finansiering:

- Investeringsomkostninger og andre dermed forbundne omkostninger
- Samlede støtteberettigede udgifter
- Det støttebeløb, der er nødvendigt for at gennemføre investeringen i det pågældende område
- Støtteintensitet
- For foranstaltninger i henhold til afsnit 6.2: En analyse af finansieringsgab, herunder forretningsplanen og beregninger af netto nutidsværdien for det faktiske og det kontrafaktiske scenario, med anslåede investeringsomkostninger, driftsomkostninger, indtægter og terminalværdi i begge scenarioer (i excelformat) med dokumentation

iv. Oplysninger om behovet for støtte og dens forventede virkninger:

- Kort beskrivelse af behovet for støtte og dennes virkninger for investeringsbeslutningen eller placeringsbeslutningen. Dette skal omfatte en redegørelse af den alternative investerings- eller placeringsbeslutning, hvis der ikke ydes støtte.
- For støtte i henhold til afsnit 6.2 skal støttemodtageren fremlægge: i) dokumentation for det beløb, vedkommende ville modtage i støtte i en jurisdiktion uden for EØS til et lignende projekt i det kontrafaktiske scenario, ii) dokumentation for, at den planlagte investering ikke ville finde sted i EØS uden støtten og iii) dokumentation for, at støtten ikke modvirker samhørigheden, jf. punkt (175) og (176).